JURNALUL® S.F.

Nr. 27 Săptămînal de science-fiction ■ 16 pagini ■ 75 lei

Ursula K. Le GUIN

Florin MUNTEANU

A. GARBOVSKI

Liviu RADU

Alina POPOV

Dănuţ IVĂNESCU

Mihail GRĂMESCU

UN MITRIU ÎNTR-O REPUBLICĂ

Primul săptămînal de cultură ştiinţifico-fantastică din România

Twentieth Century Fox şi România Film prezintă **ALIENS** regia James Cameron efecte speciale Stan Winston

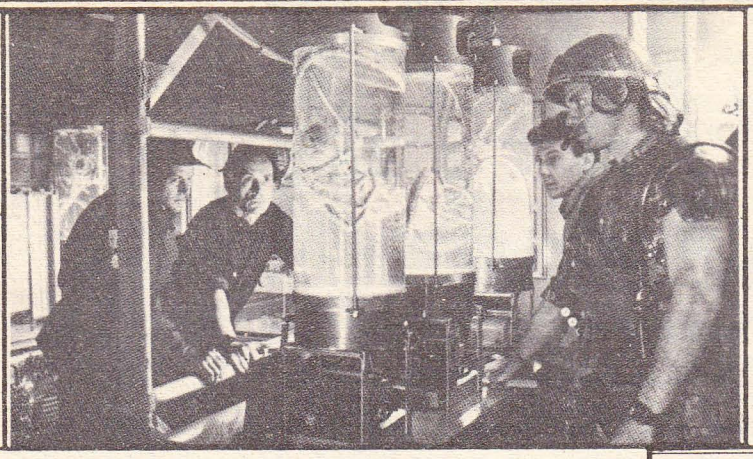

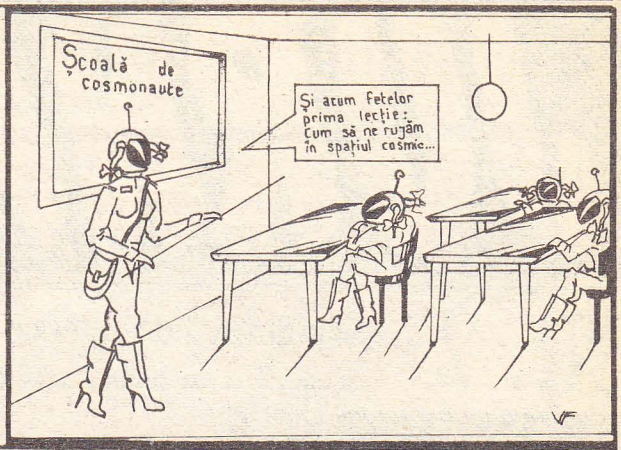

Apariţii Editoriale

● Vladimir COLIN: **Pentagrama**, Ed. Nemira, col. Opere complete, nr. 2, 300 lei, 126 pag. – un roman _ parabolă la graniţa science fictionului, fantasticului, realului, biblicului, miticului şi realului. Aşa cum „Luceafărul" i-ar fi fost de ajuns lui Eminescu, aşa i-ar fi fost acest roman lui Colin.

● Gilles SCHLESSER: **Trei cioburi de eternitate**, col. Babel, nr. 8, 300 lei, 136 pag., – la graniţa fantasticului şi suprarealismului acest roman în maniera lui Boris Vian încîntă prin umorul spuos şi intriga antrenantă.

● Bill FAWCET: **Asediul Aristiei**, col. Nautilus, nr. 17, 600 lei, 275 pag., – sub un titlu de seria „B" se ascunde un excelent roman de aventuri spaţieale, o space opera de bună factură imaginativă, primul roman scris de mai mulţi autori care apare la noi. Printre autorii lui se numără şi celebrul Robert Sheckley.

● Gianfranco de TURRIS: **Liniştea Universului**, col. Nautilus, nr. 12, 800 lei., – o culegere a tuturor povestirilor şi nuvelelor lui Gianfranco de Turris într-o perioadă de 10 ani (1960-1970).

● Eric BROWN – **Meridian**, Ed. Valdo, 400 lei, 207 pag. – un roman interesant al unui autor ce merită să fie descoperit prin alte traduceri. Trebuie subliniată excelentă traducere datorată lui Mihai Dan Pavelescu, probabil cel mai profilic traducător pe acest an.

Ionuţ BĂNUŢĂ

Începînd cu numărul viitor publicăm adresele celor care doresc să corespondeze pe teme S.F. sau doresc să facă schimb de cărţi

Editura Nemira organizează

Concursul internaţional de proză scurtă NEMIRA

– ediţia a II-a –

Cu două secţiuni:

1. **Purgatoriu** – realitatea românească aflată la răscruce de drumuri.
2. **Nautilus** – literatură science-fiction

Lucrările vor fi dactilografiate la două rînduri, vor avea maximum 30 de pagini şi vor fi expediate, cu menţiunea „Pentru concurs", pe adresa:

Editura Nemira, C.P. 26-38, Bucureşti, România, pînă la data de 30 septembrie 1993.

Lucrările nu vor fi semnate, ci vor purta un motto şi vor fi însoţite de un plic închis purtînd acelaşi motto, ce va conţine numele, adresa şi numărul de telefon al autorului. Textele premiate vor fi publicate în volum, iar autorii lucrărilor clasate pe primele trei locuri în cadrul fiecărei secţiuni vor primi premii în bani.

Rezultatele concursului vor fi date publicităţii la 15 noiembrie 1993.

JURNALUL® S.F.

Editat de: INTACT

CORPORAŢIA INTACT PENTRU CULTURĂ ŞI ARTĂ

Colectivul de redacţie:
Adrian BĂNUŢĂ *(Redactor şef)*, Marius ALECU, Nicolae ARITON, Lucian BĂBEANU, Ionuţ BĂNUŢĂ, George CEAUŞU, Ştefan GHIDOVEANU, Nicu GECSE, Mircea Liviu GOGA, Adrian IONESCU, Cristian IONESCU, Dănuţ IVĂNESCU, Victor MARTIN, Florin MUNTEANU, Mircea NAIDIN, Mihai Dan PAVELESCU, Dan POPESCU, Victor STOICA, Caius STANCU *(Redactori)*

Adresa redacţiei:
Şos. Bucureşti-Ploieşti 25-27; sector 1, Bucureşti tel. 3.12.71.35; fax. 3.12.99.44

Literatura SF ca o paradigmă culturală a civilizaţiei celui de al treilea val

A apărut, pe plan filosofic o nouă imagine a naturii ca urmare a regîndirii raporturilor omului cu natura (nu război cu ea ci simbioză şi armonie), iar pe plan ştiinţific societatea umană a fost reconceptualizată prin prisma ideilor de reciclare, regenerare şi de „capacitate portantă" a sistemelor naturale. Evoluţia cosmică, chimică, culturală, socială, umană, a fost proiectată genetic, nu doar pur mecanicist.

Ideea de progres liniar, inevitabil şi facil a fost revizuită din perspectiva unor noi criterii morale, etice, estetice, politice şi ambientale. Noţiunea liniară, uniformă, universală, independentă de materie şi spaţiu, identică cu sine, de timp absolut, a civilizaţiei celui de al Doilea Val a fost contestată. Imaginea teoretică a timpului a fost reformulată ca timp relativ (în context situaţional).

II. Este evident că civilizaţia celui de al Treilea Val, la a cărei naştere luăm şi noi parte, necesită noi viziuni despre lume, ample, integratoare, coerente, nu doar fragmentare, noi metafore multiple şi temporare de integrare a existenţei. Literatura SF este una dintre ele.

III. Cred cu tărie că scopul cel mai important al literaturii SF este să creeze noi spaţii conceptuale şi noi modalităţi de înţelegere pentru lumea embrionară de mîine, pentru structurile sociale politice, economice şi culturale ale civilizaţiei celui de al Treilea Val enumerate anterior. Iar dacă este într-adevăr aşa, înseamnă că literatura SF este chiar mai mult decît un simptom al şocului nostru cu viitorul. Ea devine – aşa cum spunea marele savant Carl Sagan – unul dintre motivele esenţiale ale supravieţuirii noastre:

„Din punct de vedere uman, cea mai mare importanţă a literaturii SF provine din faptul că prin ea se poate experimenta viitorul, se pot explora destinele alternative,se poate reduce şocul viitorului. Susţin cu tărie că nici o societate pămînteană contemporană nu este suficient adaptată unui viitor de peste 100 – 200 de ani. Se resimte nevoia disperată de a prospecta scenarii paralele pentru viitor, atît experimental cît şi conceptual. Istoria omenirii nu a mai cunoscut pînă acum o asemenea perioadă, bogată în schimbări semnificative. Adaptarea la schimbări, alegerea înţeleaptă a alternativelor de viitor, iată cheile supravieţuirii civilizaţiei şi probabil şi ale speciei umane. Generaţia noastră este prima crescută în spiritul ideilor din literatura SF. Cred că nu exagerez cînd afirm că, dacă vom supravieţui, literatura SF îşi va fi adus o contribuţie vitală la continuitatea şi evoluţia pe mai departe a civilizaţiei noastre".

IV. Consider, la rîndul meu, că nu exagerez atunci cînd afirm că această contribuţie vitală pe care literatura SF o poate aduce la progresul umanităţii rezidă în faptul că ea conturează o paradigmă culturală adecvată noilor realităţi ale Civilizaţiei celui de al treilea Val şi că prefigurează artistic existenţa unei viitoare episteme ştiinţifice.

Ofer, mai întîi, din această perspectivă, o definiţie sintetică şi generală a literaturii SF, axată pe discutarea a două aspecte: 1) obiectul şi finalitatea ei ca gen literar şi 2) modalităţile prin care realizează aceste intenţii.

1) Obiectul literaturii SF îl constituie: a) căutarea unei definţii şi a unui statut al fiinţei umane în univers.

b) studierea tuturor dimensiunilor existenţei şi a noilor manifestări ale Zeitgeist-ului.

c) Studierea modului în care umanitatea şi problemele umane ar fi afectate în cazul extrapolării unor ipoteze ştiinţifice şi a unui sistem social diferit, fictiv, inexistent efectiv, în actuala lume umană, care diferă de sistemul actual prin natura şi amploarea dezvoltării sale tehnologice şi care este situat într-un viitor imaginar, într-un prezent modificat sau într-un trecut alternativ.

d) Studierea modului în care dezvoltarea tehnologiei generează schimbări sociale la nivelul umanităţii.

e) problematizarea unor situaţii noi, implauzibile şi imposibile în lumea actuală (în stadiul actual de dezvoltare tehnologică) dar care sînt posibile într-un stadiu viitor de dezvoltare tehnologică.

2) Modalităţile de realizare ale acestor obiective sînt următoarele:

a) dislocarea mentală conceptuală din lumea reală a unei lumi fictive predicate pe baza datelor lumii actuale şi pe baza imaginării unor inovaţii în ştiinţă şi tehnică.

b) introducerea unor premise ipotetice mitologice şi ştiinţifice exprimate imaginar prin noi situaţii fizice, psihologice, sociale, economice, politice, tehnologice şi antropologice.

c) o speculaţie realistă bazată pe o metodă ştiinţifică ce foloseşte o atmosferă de credibilitate ştiinţifică pentru a face acceptabile conştiinţei critice a cititorului elementele sale de speculaţie (pseudo) ştiinţifică.

d) prezentarea (prin proiecţie, extrapolare şi analogie) a unor situaţii implauzibile ca fiind plauzibile, lucru care răstoarnă astfel consensul nostru conceptual despre realitate şi aşteptările generale ale cititorilor.

Sînt în măsură acum să sumarizez cele şase tipuri de definiţii care au fost date, de-a lungul timpului şi de către diverşi critici şi autori, literaturii SF. În esenţă ele sînt următoarele:

I Literatura SF este un fenomen cultural de amploare, nu doar loisir sau literatură escapistă.

II Literatura SF e o formă modernă de imaginare, în actualitatea secolului nostru, a unei posibile istorii viitoare a conştiinţei etno-sociale al omului.

III Literatura SF e o formă literară care face uz de o fabulaţie şi de o anecdotică ştiinţifică pentru a satisface tendinţa interior constitutivă a omului de a face predicţii.

IV Literatura SF e o formă de conştientizare a unei nevoi psihologice general umane de mister şi de ficţiune, o nevoie care depăşeşte limitele conceptuale ale timpului şi spaţiului.

V Literatura SF e o modalitate de evaziune a omului din faţa agresiunii cotidiene a istoriei, a temporalităţii.

VI Literatura SF este o formă primară şi intuitivă de cunoaştere, specifică epocii moderne, exprimată în formă literară, care premerge cunoaşterii raţional – ştiinţifice a Universului şi prin care oamenii se adaptează evoluţiei tehnologiei şi modificărilor habitatului său cultural – social.

Cred însă că înţelegem mult mai bine literatura SF dacă o privim în contextul Civilizaţiei celui de al Treilea Val şi al Şocului Viitorului care ne afectează tuturor acum existenţa. Din acest punct de vedere adaug seriei de definţi enumerate şi o definiţie personală a cărei intenţie este tocmai aceea de a surprinde acest context şi consecinţele pe care le are el asupra „intenţiilor de principiu" ale literaturii SF, asupra finalităţilor şi rezultatelor ei ca fenomen cultural.

Consider că literatura SF este forma literară modernă a unei propedeutici morale, a unei terapeutici divinatorii şi a unei mitologii raţionalizate care îi integrează anticipativ pe oameni în noua ordine emergentă a Civilizaţiei celui de al Teilea Val, oferindu-le un nou cod pentru personalizarea integrativă a viziunilor lor.

Literatura SF este o propedeutică morală în măsura în care încearcă, fie numai şi implicit, să-i educe pe cititori în spiritul unui set de principii morale pozitive: încrederea în forţa Binelui, a Cinstei, plăcerea pentru imaginare, visare şi creaţie, speranţa în progres şi într-o soartă mai bună a umanităţii etc. Literatura SF este o terapeutică divinatorie în măsura în care încearcă să dea, prin predicţiile ei, unele soluţi diferitelor probleme sociale, spirituale şi ştiinţifice cu care se confruntă omenirea. Predicţiile sale încearcă să schimbe viitorul contracarînd „viitorurile" posibile şi nedezirabile. Ele accentuează unele temeri actuale care se referă la viitoruri posibile şi arată cauzele lor probabile din prezent. Funcţia lor este şi dezinhibantă în măsura în care fac o legătură inteligibilă şi posibilă între trecut şi viitor, extinzînd familiarul pînă în viitor.

Nu în ultimă instanţă însă, literatura SF este o mitologie raţionalizată, camuflată în forme profane şi tehnologice, care reflectă obsesia general umană a unei realităţi posibile şi situează omul într-o perspectivă cosmică.

Mitogeneza, remarca Mircea Vulcănescu, e un fenomen spiritual permanent. Miturile nu apar doar într-o perioadă primordială, circumscrisă temporal la trecut (în virtutea unei interpretări paseiste) ci şi în prezentul nostru istoric (în care există mituri politice, milenariste, UFO, etc). Există o necesitate stringentă de a mitiza în orice condiţie şi în orice stadiu de viaţă social - istorică. Şi aceasta pentru că mitologia este un proces permanent de cunoaştere empatetică, dezideraţivă şi spontană care permite omului să evadeze din timpul, spaţiul, cauzalitatea şi finalitatea concretă într-o lume spiritual-ideală. Această evadare nu înseamnă anularea realităţii, ci doar modificarea datelor existente printr-o reinterpretare a lor. Aşa se face că orice etapă istorică, oricît de realistă ar fi, posedă totuşi în structura ei concretă o doză de fantezie mitică, pe care o promovează direct sau indirect şi pe care o combate implicit sau explicit.

Mitologia modernă a literaturii SF se naşte la contacul omului cu mediul ambiant care în trecut era natura şi care acum este Civilizaţia. Acest nou mediu al Civilizaţiei celui de al Treilea Val, pe care chiar omul l-a creat, îşi reclamă o mitologie particulară (în baza ideii că atîta vreme cît vor exista în om zone extraraţionale şi aspecte subconştiente el va crea mitologii)

Afirm cu tărie că nevoia modernă de mitologie SF este modalitatea de adaptare a omului contemporan la situaţiile limită pe care el însuşi şi le-a creat.

De-a lungul anilor mulţi oameni au refuzat literatura SF şi au făcut-o pentru că uneori proiecţiile ei nu coincid şi nu seamănă deloc cu imaginea pe care omul modern şi-a făcut-o despre el însuşi. Din păcate trăim încă într-un timp în care orice idee care modifică sau contrazice recunoaşterea de sine a omului modern este considerată primejdioasă. Cred însă că trebuie să depăşim această limită a spiritului nostru pe care, dintr-o regretabilă inerţie intelectuală, ne-o mai impunem încă noi înşine.

Mircea NAIDIN

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA
INTACT
Director tehnic:
Eustatiu BĂLAN
Reclamă, publicitate, difuzare:
Titus GUVIR – tel. 3.12.93.66
Tehnoredactare computerizată:
Sorin STOIAN
Montaj offset:
Simona CRAIOVEANU
Aurel DRAGOMIR

Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor
JURNALUL ®
Director:
Dan DIACONESCU
Redactor şef:
Marius TUCĂ

File din istoria modernă a literaturii SF anglo-saxone

2. Frank A Munsey Magazines a fost un uriaş conglomerat de publicaţii populare, din care ne interesează doar trei reviste: ARGOSY, THE CAVALIER şi ALL-STORY MAGAZINE.

În iulie 1911, The Cvalier începe publicarea unui roman intitulat: THE SECOND DELUGE, semnat de Garrett P. Serviss, cunoscut ca astronom, „vulgarisator de ştiinţă", dar şi autor al unor romane de anticipaţie ca: PURSUIT TO MARS, o continuare, mediocră, a THE WAR OF WORLDS, de H.G. Wells; THE MOON METAL şi THE COLUMBUS OF SPACE". Serviss s-a născut în apropiere de New York, la 24 martie 1851. Cu trecerea timpului a obţinut o diplomă în astronomie şi o licenţă în drept. Fiind atras de literatură şi jurnalistică, a devenit reporter la New York Tribune şi New York Sun.

THE SECOND DELUGE a mai apărut în 1926 în Amazing Stories, în 1933 în Amazing Stories Quarterly şi în 1948 în Fanstic novels de fiecare dată cu un succes imens de public fiind citită cu plăcere şi în zilele noastre. Tema este simplă: marea catastrofă naturală care distruge viaţa pe pământ. Al doilea potop se datorează unui nor cosmic încărcat cu vapori de apă, care pătrunde în atmosfera planetei noastre. Prin condensare, produce ploi terenţiale care fac să crească nivelul oceanelor, acoperind continentele. Doar un astronom amator, Cosmo Versal, a prevăzut catastrofa, trimiţînd mesaje presei, societăţilor ştiinţifice şi preşedintelui USA. Inutil. Directorul observatorului astronomic din New York, Pr Pludder, îl ridiculizează.

Cosmo Versal nu se lasă însă învins, precum Noe, începe să construiască o barcă uriaşă din „levium", un metal foarte uşor şi foarte rezistent, inventat de el. Îmbarca principalele cupluri de specii animale şi cinci sute de oameni, aleşi în funcţie de calităţile intelectuale şi morale. O atenţie deosebită a acordat femeilor, singurele capabile să perpetueze rasa umană. Acestea trebuiau să îndeplinească trei condiţii: virgine, modeste şi discrete...

Potopul se dezlănţuie, arca fiind lansată la mare sub atacul disperat al nefericiţilor ce încercau să urce la bord, pentru a se salva. Preşedintele USA şi Pludder refuza invitaţia lui Cosmo Versal, care navigînd întîlneşte un submarin francez: Jules Verne, împrietenindu-se cu căpitanul acestuia: Yves de Beauxchamps. Împreună fac cîteva explorări subacvatice, într-una din ele luptîndu-se cu un monstru marin ascuns sub Arcul de Triumf din Paris. La reîntoarcerea în America, Cosmo Versal are surpriza de-a descoperi pe un platou montan, salvat de valuri, un grup de supravieţuitori condus de preşedintele USA şi Pr Pludder. Cei doi adversari se îmbrăţişează, unindu-şi forţele pentru a reconstrui lumea.

Despre Munsey Magazines şi patronul lor, Frank A. Munsey, specialiştii declară că, dacă ar fi existat, literatura science-fiction nu ar fi fost ce este astăzi.

Burse bibliografice: Stan Barets * Catalogue des ames et cycles de la SF; Claude Aziza &Joques Goimard * Encyclopedie de poche de la Science-Fiction; Jaques Sadoul * Histoire de la science-fiction moderne; Charles Platt * Who Writes Science Fiction? Arthur C. Clarke * Astouding Days.

Traducere: Nicolae C. ARITON

Jurnal din Necunoscut

Astăzi am început programul. Mi-am luat forma de plantă conform programului. Nu înţeleg de ce s-a ales această plantă. Cu greu o să rezist două luni fără să mă mişc. Sînt cea mai urîtă plantă din cameră, am ţepi şi mi se pune cel mai puţin lichid.

Elaborez solul în care mă aflu.

Important (prin informaţie); – planta se numeşte „cactus".

– continui cercetările de laborator –

Astăzi omul mic a făcut zgomot mare şi a eliminat un lichid puţin sărat (cercetez prin senzori). Unul din ţepii mei a spart un obiect lucios şi foarte uşor care se numeşte „balonul". M-am speriat grozav deoarece tocmai eram cu funcţiile în repaos. Am fost scos afară din încăpere.

Important; – există un disc care face lumină puternică, albă.

– senzorii indică o căldură degajată de disc.

– continui cercetările de laborator –

În încăperea în care mă mai aflam în urmă cu 4 zile exista o fiinţă ciudată. Zbura. Era închisă într-o cuşcă de metal şi cu toate acestea nu părea a fi deloc afectată. La început m-am gîndit că ar putea fi ca şi mine (nu ştiu ce m-a făcut să gîndesc astfel) dar senzorii mi-au indicat un grad minim de inteligenţă. Oamenii mici îi arătau o deosebită afecţiune şi atunci am înţeles de ce trebuia să fiu o plantă.

– continui cercetările de laborator –

E neplăcut să stai încremenit tot timpul.

Astăzi discul care face lumină albă nu a mai apărut deşi senzorii mei l-au simţit. A căzut un lichid de sus de care are nevoie planta. Se numeşte „plouă".

Important; – am văzut că şi omul are nevoie de „plouă".

– continui crecetările de laborator

– E linişte. Laboratorul adună foarte multe date. Senzorii nu au fost afectaţi de „plouă".

Discul este acum galben, nu degajă căldură şi nu dă o lumină puternică. Am calculat că discul luminos apare din ce în ce mai tîrziu.

– continui cercetările de laborator –

Astăzi am avut o zi foarte grea. Am fost agresat de un animal care a început să ţipe cu un zgomot gros şi sacadat. S-a apropiat de mine şi s-a înţepat într-unul din ţepii mei; m-a durut foarte tare şi abia m-am abţinut să nu-l distrug. Omul cu păr pe faţă a certat animalul şi l-a gonit de lîngă mine. Încă îmi mai dă tîrcoale şi trebuie să fiu foarte prudent. Senzorii mei îmi indică că animalul posedă foarte puţină inteligenţă. Este singurul care ştie că nu sînt o plantă nenorocită. Nu ştiu cum şi-a dat seama la puţina inteligenţă pe care o are; probabil că îl ajută unele simţuri.

– continui cercetările de laborator –

Astăzi mi-a fost foarte frig. Discul luminos apare foarte rar şi stă puţin. Am fost din nou introdus în cameră.

Au venit mulţi oameni mici care au stat în jurul unei plante mari pe care nu am mai văzut-o niciodată. Au fost foarte drăguţi şi veseli. Oamenii mici sînt întotdeauna veseli. Făceau foarte mult zgomot din gură şi se distrau cu mici forme de metal. Am văzut şi oameni mici care nu se mişcau. Senzorii arată că sînt oameni mici artificiali.

Important; – animalul care m-a agresat se numeşte „alf" (Alf).

– continui cercetările de laborator –

Mi-e foarte, foarte rău. Am redus funcţiile la jumătate. Omul mic m-a lovit şi început să ţipe. Nu cred că a făcut-o intenţionat. Dintr-un segment foarte mic al corpului îi curgea un lichid. Se numeşte „sînge". Nu pot face analiza „sînge" pentru că senzorii sînt avariaţi foarte grav. Nu pot fi înlocuiţi.

Omul mic m-a lovit foarte rău. Mi-a curs puţin lichid argintiu dar am să-i dau forma solului la timp. Nu am fost observat.

– am întrerupt cercetările de laborator –

Temperatura scade pe zi ce trece. Merg cu funcţiile la jumătate. În cele două zile pe care le mai am, voi încerca să fac un raport despre tot ce s-a întîmplat în afara datelor pe care le-am expediat zilnic. Mă va ajuta şi acest jurnal.

Astăzi, ultima zi, am primit noua misiune pe care trebuie să o îndeplinesc în termen de patru luni. Aştept cu nerăbdare momentul în care voi avea voie să părăsesc această formă de viaţă. Tot ce ştiu este că urmează să iau forma unei fiinţe cu adevărat vie, fiinţă mică cu o alură prelungită şi hidrodinamică.

Voi cerceta „plouă".

Silviu E. EFTIMIU

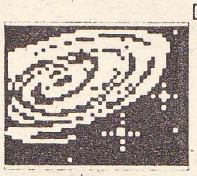

A. Gorbovski

Om la bord

Singurul vinovat este Beshvostîi. Lui i-a venit ideea cu pescuitul şi tot el a reuşit să-i convingă pe ceilalţi.

Nava noastră cosmică efectua un zbor obişnuit de patrulare în sectorul Baltica-Malahovka-Severnaia Zemlia. Care era rostul acestor zboruri, habar n-aveam. Unicul lucru pe care fiecare din noi îl ştia cu siguranţă era că, în nici o împrejurare, nu trebuia să intrăm în contact cu locuitorii Pămîntului. Acesta era ordinul. Nimeni n-avea de gînd să-l încalce, deşi toţi cunoşteam la perfecţie limba şi obiceiurile oamenilor din sectorul nostru. Aceste cunoştinţe urmau să ne fie de folos atunci cînd va începe Era Contactelor Directe. Cînd va începe această eră nu ştia nimeni. La momentul potrivit urma ca Marea Maşină, care ştia totul, să dea ordinul.

Deci, Beshvostîi a spus că ştie el un loc minunat, unde este foarte mult peşte, şi nu sînt deloc oameni. El mai aterizase acolo în urmă cu un an şi totul fusese nemaipomenit. Era vorba despre un golf micuţ din raza lacului Seligher.

Discul argintiu al navei noastre a aterizat la cîţiva metri de malul lacului. Eram înconjuraţi de o pădure cu copaci înalţi. Pe iarbă strălucea roua dimineţii. Locul era complet pustiu.

Din spatele pădurii se ridica soarele, iar pe cer nu era nici un nor. Era greu de crezut că în această lume minunată încă mai există suferinţă, nedreptate şi răutate. Într-o astfel de dimineaţă pînă şi peşcuitul părea o răutate inutilă, aşa că eu n-am participat. Am pornit-o de-a lungul malului privind în apa transparentă şi admirînd insectele, dintre care unele alergau la suprafaţa apei, altele se tîrau încet pe fundul acesteia. Şi în iarbă, şi prin frunze se auzeau tot felul de mişcări. După peisajele nemişcate ale planetei noastre şi după timpul petrecut în spaţiul cosmic lipsit de viaţă percepeam cu foarte mare intensitate frumuseţea peisajului terestru.

Mă pregăteam deja să mă întorc cînd am simţit că în spatele meu este cineva. Cînd m-am întors, am văzut ceva ce n-o să uit toată viaţa. Direct spre locul unde se afla nava noastră veneau nişte oameni, creîndu-şi drum prin pădure.

Am reuşit să observ cum cîteva siluete în combinezoane fug spre trapa navei, şi peste o secundă discul îşi lua zborul. Era cît pe-aici să încep să strig: „Încotro? Staţi puţin!" Şi de-abia atunci am observat că respir greu pentru că fugisem. La cîţiva metri de mine se aflau oamenii care, privind cerul, discutau cu însufleţire.

– E un aerostat! – am auzit. – Pentru studierea vremii. A fost şi în „Ogoniok" o fotografie.

– Da' de unde! Nu-i nici un aerostat! E un elicopter. Pe pernă de aer.

– E o farfurie zburătoare! – a strigat cineva, şi au izbucnit toţi în rîs.

Brusc, şi-au ridicat toţi capetele şi-au început să privească cerul. Discul se întorcea. Se vede că-mi remarcaseră absenţa. Nava a plutit cîtva timp deasupra golfuleţului, apoi s-a deplasat încet de-a lungul malului. Din cauza copacilor, nu puteam fi văzut de sus şi, ceea ce era cel mai grav lucru, nu puteam nici să ies în poiană şi să semnalizez.

Discul s-a îndepărtat iarăşi, dar eu ştiam că se va întoarce, aşă că, am aşteptat să plece oamenii. Însă aceştia nu numai că n-aveau de gînd să plece, dar se părea chiar că se hotărîseră să se oprească aici pentru mai mult timp. Îşi scoseseră rucsacurile şi începuseră să-şi întindă corturile. Apoi au aprins focul, şi pînă la mine a ajuns mirosul plăcut al focului care însă acum nu-mi făcea nici o plăcere. Oamenii nu mai priveau cerul, dar dacă şi-ar fi ridicat privirea ar fi văzut cum discul se mişcă încet pe deasupra golfului.

Ca să nu mă observe din întîmplare cineva, m-am dus mai departe de mal, în pădure, şi aici, în mijlocul ierbii verzi, al copacilor înalţi, al păsărilor şi fluturilor, mi-am petrecut toată ziua. Am găsit şi un tufiş de zmeură, şi m-am îndopat cu fructele proaspete şi parfumate. Şi pentru că nu aveam nici un fel de mîncare cu mine, zmeura mi-a fost şi prînz, şi cină.

Cînd soarele a început să apună, o forţă de neînţeles m-a făcut să mă apropii de locul unde se instalaseră oamenii. Aceştia stăteau în jurul unui foc mare şi cîntau. Cineva cînta la chitară.

Pe măsură ce se lăsa întunericul mi se făcea tot mai frică. Începuse să mi se pară că din întuneric mă priveşte cineva fix, şi pentru că acel cineva mă vedea, iar eu nu-l vedeam, simţeam o groază de neînţeles. Încet, încet, m-am dat mai aproape de foc, şi stăteam întins pe pămînt încercînd să nu mişc ca să nu mă trădez.

Nu-mi aduc aminte cum şi cînd am adormit...

M-am trezit pentru că cineva mă zgîlţîia de umăr.

– Hei, tinere! Tu de unde eşti?

În jurul meu stăteau oamenii. Era prea tîrziu ca să mai fug.

– S-a rătăcit, precis – a spus cineva.

– Turist? – m-a întrebat unu' cu barbă şi cu ochelari.

– Turist – am răspuns eu hotărît.

Ce-ar fi crezut dacă i-aş fi spus că în faţa lui se află mecanicul clasa a doua de pe nava UF-14, specialist în liniile de forţă magnetice? Desigur, nu este bine că a trebuit să mint, dar ce altceva puteam să fac?

Văzînd combinezonul meu, din care au sărit cîteva scîntei verzui atunci cînd m-am ridicat, au hotărît că sînt din grupul fizicienilor. Aceştia străbătuseră acest traseu în urmă cu două zile. Nu i-am contraziş, aşa că toţi au crezut acest lucru. Şi-au explicat singuri şi motivul pentru care m-am pierdut de grupul fizicienilor, şi de ce tovarăşii mei n-au observat că am rămas în urmă. Eu am aprobat dînd mereu din cap şi spunînd un singur cuvînt: „Da".

– Ei, gata – a spus în cele din urmă tînărul cu barbă şi ochelari. – Testul este clar. Cine are loc în cort?

– Se pare că fetele – a propus cineva.

– Mergi la fete? – m-a întrebat tînărul. Ceva în vocea lui mi se părea suspect, dar nu înţelegeam ce anume poate fi. Oricum, mi-era indiferent unde o să înnoptez, aşa că am spus:

– Bineînţeles că merg.

Toţi au izbucnit în rîs. M-am gîndit că am spus vreo prostie aşa că, pentru orice eventualitate, am început şi eu să rîd. M-am gîndit totodată că pe viitor trebuie să fiu mai atent.

Şi-aşa m-am instalat în tabăra turiştilor. Trăiam ca toţi ceilalţi, făceam tot ce făceau şi ei, încercam să nu ies cu nimic în evidenţă. Dar nu reuşeam întotdeauna. O dată a fost nevoie să fie aprins focul şi, imprudent, m-am oferit eu. Nu m-am gîndit că locuitorii Pămîntului nu cunosc efectul liniilor magnetice de forţă. Am rupt dintr-un copac o creangă mai lungă, am orientat-o pe direcţia Nord-Sud, apoi am rotit-o brusc cu 45°. Bineînţeles, creanga a luat foc imediat. Tuturor le-a plăcut foarte mult acest lucru şi au încercat să repete ceea ce făcusem eu cu atîta uşurinţă, dar n-au reuşit nimic. Au început să-mi spună „Magicianul", ceea ce nu m-a bucurat deloc.

După întîmplarea cu creanga, unul din turişti, un om tăcut şi morocănos, a început să mă privească fix. Am simţit de multe ori aţintită asupra mea privirea lui atentă, cercetătoare.

Odată, trebuia să strîngem uscături pentru foc. Îmi plăcea să strîng vreascuri, aşa că am fost primul care s-a oferit să meargă în pădure. Nimeni nu s-a opus, doar individul acela tăcut a spus că-mi trebuie un ajutor, şi s-a oferit să meargă şi el. În pădure m-a întrebat, privind într-o parte:

– Ce credeţi, dacă El ar veni pe Pămînt, de unde ar putea fi, de pe ce planetă, sau din ce galaxie?

Am izbucnit în rîs.

– Dracu' ştie! – am spus. – Nu e tot aia?

Se pare că nu l-a mirat deloc acest răspuns.

– Înţeleg – a spus el. – N-aveţi dreptul. Vă înţeleg foarte bine...

A ghicit cine sînt, sau m-a luat drept altcineva? În orice caz, după acest dialog am încercat să mă port cu şi mai multă prudenţă...

A venit apoi şi ziua cînd turiştii trebuiau să-şi continue drumul. Şi-au strîns corturile şi le-au pus în rucsacuri.

– Cum e, pornim? – m-a întrebat vesel tînărul cu barbă, care era şeful lor.

– Bineînţeles că eu rămîn – am spus eu, fără prea mari speranţe de succes. Şi într-adevăr: toţi au izbucnit în rîs la auzul răspunsului meu.

– Băieţi! Şi-a pierdut minţile! – a strigat cineva.

– Vrea să devină Robinson!

– Să-i găsim o insulă!

– Se caută un Vineri!

– Nu „un", ci „o"!

Gălăgie, rîsete, veselie. Încercam să-i conving că grupul meu se va întoarce în curînd, şi o să-l aştept aici. Dar asta i-a uimit şi mai mult.

– Ce-ai păţit, eşti bolnav? Grupul tău parcurge traseul patru! Asta însemna că n-o să mai treacă pe aici.Normal că nu m-au lăsat să mai rămîn. Am pornit-o prin pădure pe potecă, iar eu am ţinut minte drumul. Şi cînd am făcut primul popas de noapte, am fugit. Mi-a fost ruşine cum nu-mi mai fusese în viaţa mea, dar ce puteam să fac? N-aveam nici un drept să le explic cine sînt.

Mi-am petrecut toată ziua pe malul pustiu, privind mereu cerul. Iar spre seară au apărut nişte turişti. Alţii, necunoscuţi. Pe mal au apărut din nou corturi, iar în locul focului stins a fost aprins altul. Am stat cu ei patru zile, iar cînd se pregăteau să plece, a apărut o altă grupă. Asta s-a repetat de cîteva ori, pînă cînd am înţeles că n-are rost să rămîn aici. Prietenii mei de-acolo, de sus, păreau să fi pierdut orice speranţă de a mă mai recupera. În toate aceste zile am mai văzut doar o singură dată discul navei. Aceasta a trecut pe deasupra pădurii la înălţime mare, apoi a dispărut.

Cînd, în cele din urmă, am apărut şi eu la baza turistică, am găsit acolo prima grupă – cei care nu mă lăsaseră să rămîn pe mal şi să-mi aştept prietenii. N-au prea vorbit cu mine. Din fericire, au plecat în aceeaşi zi, şi de atunci n-am mai întîlnit nici unul din ei.

Acum locuiesc la Moscova. Îmi cîştig existenţa scriind povestiri de aşa-numitul gen ştiinţifico-fantastic. Scriu despre ceea ce am reuşit să văd şi să trăiesc în Cosmos. Revistele se bat pe „fantasticul" meu, şi încep să mă tem că o să mă obişnuiesc cu noua mea viaţă, şi pînă la urmă o să uit că locul meu este printre membrii echipajului navei UF-14

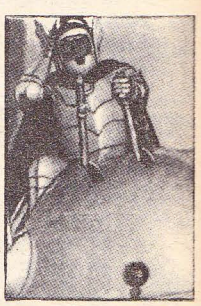

Traducerea: Florin MEHEDINŢEANU

Becul de 100 de watti

Simt în ceafă privirea mirată a Retei. Are 30 de ani în Serviciul Secret şi un asemenea ordin nu a mai auzit. În principiu, un dosar oarecare poate ajunge pe masa şefului cel mare şi fără ca un slujbaş să urce trei etaje, să treacă de două filtre şi să mai şi comunice arhivarului-şef că are de executat un ordin. Arhivarul-şef nu s-a mirat. Mi-a spus să execut ordinul. Îl execut. Predau dosarul. Ţin ochii în jos, căutînd o scamă pe covor.

– Archibald, am o misiune pentru dumneata.

– Ordonaţi.

– Dragul meu, închipuie-ţi că nu eşti în poligon.

Îmi închipui. Iau loc. Îmi aprind o ţigară.

– Bunul dumitale prieten, Rick.

Da. Bunul meu prieten. Soţiile noastre sînt prietene. Mai facem un şăhuleţ. În rest, asul serviciului Secret şi arhivarul care păzeşte dosare neeluciodate: un cuplu care se amuză să mai facă piaţa cîteodată, duminică dimineaţa.

– Bunul dumitale prieten a murit.

Da. Bunul meu prieten a murit. Întîlnirea cu bătrîna doamnă face parte din prevederile nescrise ale contractului de muncă.

– Archibald, nu te-am chemat aici ca să leşini.

Încerc să nu leşin.

– Îţi revine misiunea de a o anunţa pe soţia lui Rick.

– Soţia lui Rick va dori amănunte.

– Un pistol. Un pistol din dotarea serviciului nostru. Exact în inimă. Acum trei ore. Sicriul va fi sigilat. Ceremonia va fi discretă. Ne ocupăm noi de detalii. Inclusiv un cec.

– Înseamnă că Rick nu a trădat.

– Exact.

– Înseamnă că cineva va trebui să plătească.

– Depinde de dumneata.

– Deosebesc greu un pistol de un chibrit.

– Rick era de altă părere. Iată finalul testamentului.

La 35 de ani nu-ţi faci testamentul. Rick era un tip prudent. Ascult înregistrarea. Nu pot privi chipul lui Rick.

– ... În cazul unei morţi violente, în timpul unei misiuni, doresc ca de elucidarea cazului să se ocupe prietenul meu Archibald, arhivar III, un anchetator de excepţie, care poate se va lua în serios.

– Ai aici toate datele.

– Şi arhiva?

– Dragul meu, cred că te vei putea ocupa în liniştе de acest caz pînă la pensie. S-a lucrat perfect.

Au ajuns, în trei ore de la moartea lui Rick, la concluzia că s-a lucrat perfect. Buni băieţi. Dau să ies.

– Archibald, nu numai pentru că mă aşteptam să zici merci, dar sînt curios: tu chiar îl băteai la şah pe Rick?

***

Dona este singura fiinţa care nu inspiră gelozie soţiei mele. Stau pe o bancă în parc şi discut cu Dona.

– Rick se îndrepta spre obiectiv. Glonţul a fost tras de jos, de la nivelul solului. La cîţiva metri este o gură de canal.

Canalul fusese curăţat cu două zile înainte. Cei care au făcut operaţia asta sînt sub urmărire. Nu s-au găsit urme de nici un fel. Ai vreo idee? N-aş vrea să stăm cu mîinile în buzunare pînă la pensie.

Dona nu are nici o idee.

– Îţi propun să mai mergem o dată pe strada aceea. Mi se pare firesc să nu porţi briceagul meu atîmat de gît. Îi stă mai bine la mine în buzunar.

Dona nu este de acord. Dona este o broască ţestoasă. Nu am nici un chef să mă cert cu o broască ţestoasă. Îi las briceagul. Strada e luminată destul de bine. Mergem pe mijlocul străzii. Dona este în faţa mea. Ne apropiem de afurisita aia de gură de canal. Mă sui pe trotuar. Scot o fisă, o bag în automat, primesc un ziar. Un puşti cu o praştie ochеşte becul cel mai apropiat de gura de canal către care se îndrepta Dona. Umbra mea se lăbărţează. Pramatia de puşti dispare pe o stradă. Dona s-a oprit. Alerg către ea. N-am remarcat dacă gura de canal e acoperită sau nu. O ajung. Mai are doi metri pînă la gura de canal. Mai avea. Acum are gîtul tăiat. Tăiat de briceag.

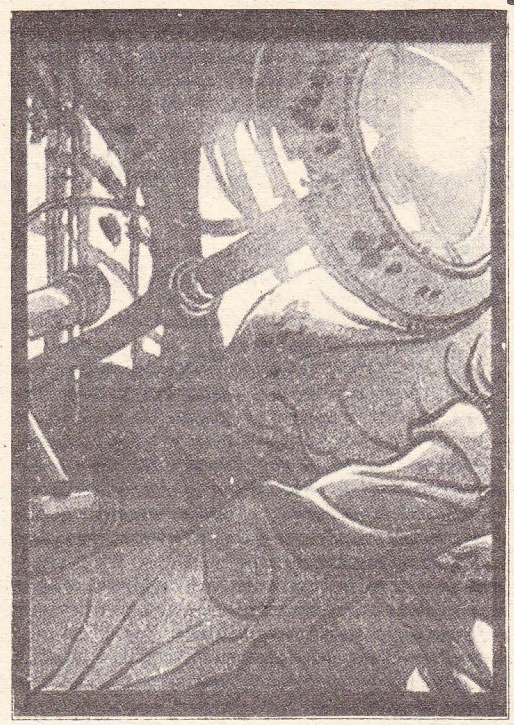

Am început să iau energizante, să port vestă antiglonţ, să dorm în case ale Serviciului, să am vreo patru băieţi rapizi pe urmele mele. Sergentul de stradă l-a prins pe puştan. I-a luat praştia. În buzunar, puştiul avea 50 de dolari, miza pariului la care îl provocase un bătrînel simpatic. Să spargă acel bec dintr-o singură lovitură. Avem un portret robot. Căutăm un bătrînel simpatic.

– Şefu, am filmul.

Eu sînt şeful. Şeful echipei care lucrează la dosarul Rick. Aşadar: Dona avansează spre gura de canal. Becul care urmează să fie spart este undeva în spate. Dona calcă pe propria umbră. Lama briceagului nu se zăreşte. În două secunde, Dona devine imobilă. Briceagul meu, cu lama nedesfăcută, e năclăit de sînge. Poate că Rick a fost omorît: s-a auzit o împuşcătură. Omul care a tras din canal nu a fost descoperit. Dona nu a fost omorîtă de nimeni. Dona nu se putea sinucide. Ar mai fi o soluţie.

– Vreau pistolul pe care îl avea Rick atunci.

– A fost înmormîntat cu el. Trebuie aprobare de la Şef.

Oftez. Mă duc la şef. Înaltul personaj mă priveşte cu mult interes.

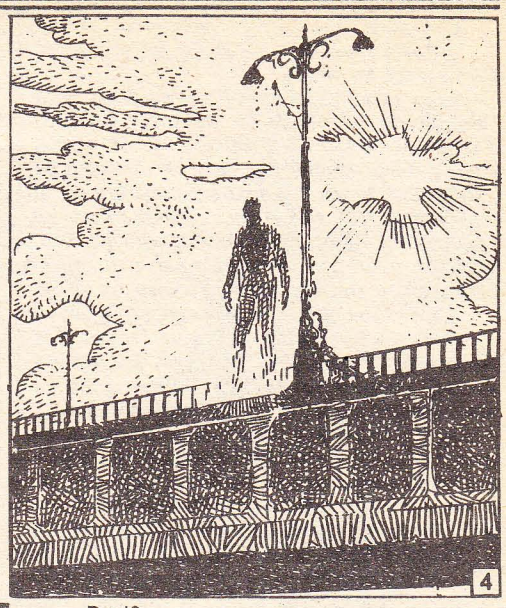

– Deci?

– Domnule. Cheia cazului este acel bec. Becul spart de puştan.

Băieţii mi-au spus că avea un filament special. Nu ştiu nici ei care este caracteristica aceea care îl face să fie special. Cred că este un unicat. O să-l găsim pe bătrîn şi ne va convinge.

– Mai clar, Archie.

– Umbra l-a ucis, domnule.

– Cine e „Umbra"?

– Nu este un indicativ, domnule. E vorba de umbra lăsată de corpul lui Rick. Lumina venea de la becul spart. Becul cu filament neobişnuit. Aşa explic glonţul din dotarea serviciului nostru. Aşa explic un glonţ lipsă în încărcătorul lui Rick.

Cu pistolul lui Rick nu s-a tras, domnule, Rick nu s-a sinucis. A fost omorît.

– De cine spui că a fost împuşcat?

– De umbra sa, domnule. Bec – lumină – Rick – umbră. Aşa explic unghiul sub care a intrat glonţul în inima lui Rick. Aşa explic moartea Donei. Moartea Donei a fost ultima crimă a acelui bec.

– Archibald, eşti sigur că nu eşti dumneata ultima victimă a acelui bec?

– Îl vreau pe bătrîn, domnule.

– Poate-mi spui de ce nu era desfăcut briceagul de la gîtul Donei, în timp ce din pistolul lui Rick lipseşte un glonţ.

De ce diferă armele, o dată e reală, o dată nu?

– Din pistol lipseşte un glonţ, dar cu arma lui Rick nu s-a tras. Nu văd o mare diferenţă, dar, dacă-l găsiţi pe bătrîn...

– Asta s-o spui echipei tale. Eu vreau un raport detaliat. Un raport detaliat despre starea ta psihică, Archibald.

***

Echipa mea are o groază de calităţi. Între ele, verificarea ipotezelor „neconvenţionale, ca să nu spun tîmpite". Le-am cerut o ipoteză convenţională şi plauzibilă. Nu au.

02 raportează: Echipa care a pus becurile este curată. Meseriaşi. Îşi amintesc de un bătrîn care s-a oferit să-i ajute. E posibil să fi schimbat un bec. Nimic deosebit. Ar fi remarcat.

03 raportează: Nimic la echipa care a curăţat canalul.

04 raportează: Un cetăţean care corespunde portretului robot a fost identificat la adresa...

Echipa mea a înconjurat discret locuinţa aceea. În apropiere, marele şef îşi îngăduie un trabuc, aşteptînd în maşină. Se pare că raportul medical a fost OK în ce mă priveşte.Sun. Îmi deschide. Recunosc portretul robot.

– Aş vrea să comand un complicat utilaj de

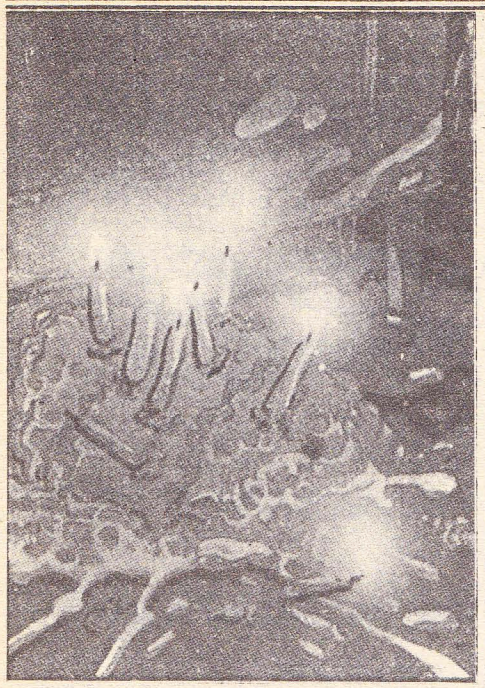

sticla.

Mă invită înăuntru. Un laborator modest. Pe un raft, două becuri de 100 de waţi.

– Fabriaţi şi aşa ceva?

– Foarte rar. Unicate. Comenzi speciale.

– Cine poate comanda aşa ceva?

– Amatorii de unicate.

– Şi funcţionează?

– Poftim?

– Wolfram şi gaz inert nu se găsesc chiar la orice magazin.

Presupun că asemenea artizanate sînt mai mult decorative decît funcţionale.

– Sînt şi funcţionale!

– Trebuie să vă cred pe cuvînt?

– Înşurubează-l.

Locul unde ar fi trebuit să înşurubeze becul este în spatele meu. Declanşez alarma. Îl aud sunînd pe 03.

– Iartă-mă o clipă. Mă aşteptaţi, da? Vreau să fiu de faţă cînd te vei convinge.

Iese. Schimb becul, pun unul normal, din geanta mea. Becul unicat îl montez în spatele scaunului pe care se va aşeza bătrînul simpatic. Întrerup alarma. 04 îl găseşte („beţiv ordinar!") pe 03 şi îl scoate din curtea bătrînului. Uşa de la intrare se închide. Aud cum bătrînul pune lanţul. Intră.

– Artizanal, da? Decorativ?!

Apasă pe comutator. Becul se aprinde. Mă ridic brusc. Se ridică şi el.

– În numele legii...

Bătrînul rîde. În mîna lui a apărut un pistol.

– Nu ai armă, copoiule?

– Lui Rick nu i-a folosit că a avut.

– Ştiu. O descoperire întîmplătoare. Era să mă sinucid. Cînd am văzut că umbra mea îşi scoate pistolul şi apasă pe trăgaci am apucat să sting becul. E drept, pistolul meu nu era încărcat, dar atunci nu aveam timp de calcule.

– De ce Rick?

– S-a încercat şi altfel. N-a mers. Cînd am transmis, că am reuşit, nu le venea să creadă.

– Cui nu-i venea să creadă?

– Vrei să umblii cu pîra prin rai? Oricum, mi-au cerut încă o demonstraţie.

– Cu vecinul nevinovat al lui Rick?

– Eşti obosit, arhivarule. O baie de acid sulfuric o să-ţi facă bine după.

Învîrt comutatorul. Umbra din spatele bătrînului e mai rapidă. Bătrînul se prăbuşeşte, în timp ce un glonţ sparge becul. Umbra scoate un urlet şi disperare. Lanterna lui 03 scotoceşte camera.

– Rănit?

Echipa mea are o groază de calităţi. Trage rapid şi precis, mă susţine de subţiori pînă la maşina şefului cel mare şi se retrage discret.

– Rick era un psiholog excepţional, cel puţin în ce te priveşte. Mai bun decît amatorii pe care îi folosim noi.

– Nu i-aş numi amatori, domnule. Testele lor îmi dădeau întodeauna fiori. Le ceream să-mi treacă nişte date oarecare.

– Au acceptat?

– Din simpatie pentru Rick.

– Se va lăsa cu amenzi, mîrîie şeful.

– Vă rog, nu. Am recuperat ultimul bec.

– Pe ăla ţi-l luam oricum.

– Gratis?

– Îţi propun un schimb echitabil.

Pe banchetă, lîngă şef, stă o broască ţestoasă.

Constantin PAVEL

Din goana OZN-ului

● La 22 ianuarie 1993, în Florida, s-a stins din viaţă Keith Laumer, creatorul lui Reteif, diplomat interstelar şi personaj al unei lungi serii de romane, amestec de space-opera şi poliţist. Keith Laumer avea 68 de ani

● In The Mother's Land semnat de canadiana – franceză Elisabeth Vonarburg, directoarea revistei/fanzin Solaris, a primit „premiul special" Philip K. Dick Award (premiul cel mare l-a cîştigat Trough The Heart de Richard Grant), versiunea franceză a romanului a cîştigat premiul canadian Aurora, pentru literatura SF, categoria roman în franceză. Pentru a nu exista nici un fel de îndoieli, romanul a primit şi „Le Grand Prix Logidec" al SF-ului qubecuese.

● Fandomul francez, „rupt" în mai multe părţi, datorită unor neînţelegeri şi animozităţi personale, prezintă semne de revenire la „forma iniţială". De curînd, cîteva fanzine: Maelstrom, Dragon & Microchips, Mental Machine Poems, La Geste, şi-au unit energiile avînd în proiect scoaterea unic fanzin: Nouveaux Mondes şi a unei antologii la începutul lui '94.

● Romanul China Monuntain Zhang al lui Maureen F. Mchugh a primit James Tiptree Jr. Award. Acţiunea romanului este situată într-o lume a viitorului dominată de China. Premiul „James Triptree Jr" se afla la a doua decernare, recompensînd romane SF/Fantasy impregnate cu erotism.

● Noi apariţii în USA. Greg Ber, în editura Tor, cu romanul Moving Mars. David Zindell, a lansat primul volum dintr-o trilogie intitulată: The Broken Gods. Tînărul şi foarte talentatul Terry Bisson şi-a reunit cîteva nuvele, într-un volum la editura Tor, sub titlul Bears Discover Fire & Other Stories (nuvela cu care în 1992 a cîştigat Nebula). Jack Vance a publicat Throy, al treilea roman din ciclul Cadwall. Murasaki, cu subtitlul: „roman în şase părţi", este o „lume împărţită" de Poul Anderson, Greg Bear, Gregory Benford, David Brin, Nancy Kress şi Frederick Pohl într-o antologie „dirijată" de Robert Silverberg. Succes comercial garantat.

● Cîţiva din cei mai cunoscuţi autori de SF, „trag tare" pentru a-şi putea respecta termenele de predare a manuscriselor. John Bruner mai are de scris la Muddle Earth, planificat să apară în septembrie, în editura Del Rey. William Gibson se află într-o situaţie asemănătoare cu romanul său Virtual Light, programat tot pentru septembrie de Bantam-Spectra. Cel mai grăbit este însă David Brin, care la sfîrşitul lui iulie trebuie să publice Glory Season la Bantam-Spectra.

● Au început nominalizările pentru Prix Rosny Aine, acordat în Franţa, pentru cea mai bună nuvelă şi cel mai bun roman SF francez apărut în 1992. Fanii trebuie să nominalizeze între 2 şi 5 nuvele şi între 2 şi 5 romane. Etapa finală a concursului este susţinută în timpul Conveţiei Naţionale Franceze ce va avea loc la Orleans în perioada 24/27 august 1993.

● A apărut numărul 101 al fanzinului francez Yellow Submarine, redactat şi editat de domnul Andre-Francoise Ruaud. 78 de pagini format A5, cuprinzînd articole, literatură, prezentări de carte, interviuri şi „infos". Informaţiile prezentate mai sus au fost „debarcate" din Yellow Submarine, drept pentru care îi mulţumim „căpitanului".

● Dincolo de ocean, în Canada, a apărut nr. 23 al fanzinului în limba franceză Temps Tot, 62 de pagini, format A5. Din bogatul conţinut am remarcat povestirea gălăţeanului Victor Cilinca (prezent şi în paginile Jurnalului SF) Le Remplacant, tradusă de Vasile Savin.

N. ARITON

Ursula K. Le GUIN

Lumii îi spuneau PĂDURE

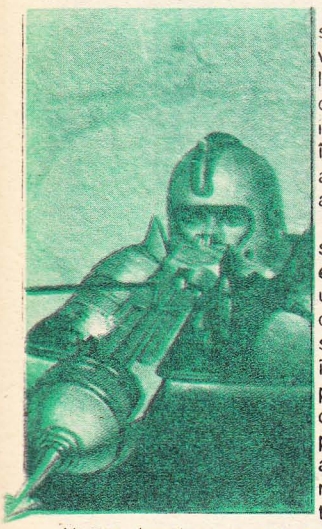

– Lăsaţi-l să plece, încercă Selver să spună, dar glasul îi era stins şi doi bărbaţi, vînători ai Poienilor Abtam, săriseră deja pe lîngă el, cu cuţitele ridicate. Mîinile mari şi dezgolite se încleştară în aer, apoi căzură inerte. Trupul uriaş zăcea pe potecă. Acolo, în fostul centru al oraşului, mai erau multe alte corpuri. Dintre toate zgomotele, acum se auzeau numai flăcările.

Selver deschise buzele şi emise, răguşit, strigătul care încheia vînătoarea; cei de lîngă el reluară semnalul mai tare şi mai clar, într-un cor; le răspunseră alte voci, apropiate sau depărtate, în ceaţă, în duhoare şi în bezna sfîşiată de flăcări. În loc să-şi conducă grupul în afara oraşului, le făcu semn să plece, iar el păşi pe terenul noroios dintre potecă şi o clădire care arsese şi se prăbuşise. Păşi peste cadavrul unei femele yeomene şi se aplecă deasupra unui trup prins sub o bîmă mare, pe jumătate carbonizată. Nu putea distinge trăsăturile mînjite de noroi şi fum.

Nu era drept; nu era necesar; nu trebuia să se fi uitat tocmai la acela dintre atîţia morţi. Nu trebuia să-l fi recunoscut în întunceric. Se ridică să-şi urmeze grupul. Apoi se întoarse; chinuindu-se ridică bîrna de pe spatele lui Lyubov; îngenunche, strecurîndu-şi o mînă sub capul greu, aşa încît se părea că Lyubov stă mai comod, cu faţa curăţată de pămînt; şi rămase acolo, nemişcat.

Nu dormise de patru zile, iar de şi mai mult timp – nici nu ştia de cînd – nu putuse visa. Acţionase, vorbise, umblase, plănuise zi şi noapte, de cînd plecase din Broter, urmat de discipolii săi din Cadast. Călătorise din oraş în oraş, vorbind cu oamenii pădurii, povestindu-le despre lucrul cel nou, trezindu-i din vis în lume, plănuind atacul nocturn, vorbind, vorbind mereu şi ascultîndu-i pe alţii vorbind, niciodată în tăcere şi niciodată singur. Ascultaseră şi veniseră după el, urmînd poteca cea nouă. Luaseră în palme focul de care se temeau: dobîndiseră stăpînire asupra visului rău şi sloboziseră peste duşmanul lor de moarte de care le era frică. Totul se petrecuse aşa cum prevăzuse el. Totul fusese distrus, aşa cum spusese el. Culcuşurile şi cele mai multe din adăposturile yeomenilor erau acum arse sau dărîmate, armele lor furate sau stricate; iar femelele moarte. Focurile ardeau în noaptea tot mai întunecoasă şi o umpleau de fum, Selver abia putea să mai vadă spre est, întrebîndu-se dacă se apropiau zorile. În genunchi, acolo, în noroi, printre cadavre, îşi spuse: Acesta este visul, visul cel rău. M-am gîndit să-l stăpînesc, dar mă stăpîneşte el pe mine. În vis, buzele lui Lyubov se mişcară uşor, atingîndu-i palma; Selver privi în jos şi văzu ochii bărbatului deschizîndu-se. În orbitele lor străluceau oliinda focurilor care mureau. După un timp, rosti numele lui Selver.

– De ce ai rămas aici, Lyubov? Ţi-am spus să nu rămîi noaptea asta în oraş, îi vorbi Selver cu asprime, în vis, de parcă ar fi fost furios pe el.

– Tu eşti prizonierul? întrebă încet Lyubov, fără să-şi salte capul, dar cu un glas atît de normal încît, pentru o clipă, Selver ştiu că aceea nu era vremea visului, ci vremea vieţii, noaptea pădurii. Sau eu sînt?

– Niciunul, amîndoi, de unde să ştiu? Toate maşinile şi aparatele sînt arse. Toate femeile au murit. Pe bărbaţii care au vrut să fugă i-am lăsat în pace.

Le-am spus să nu-ţi incendieze casa... cărţile nu vor păţi nimic. Lyubov, de ce nu eşti ca toţi ceilalţi?

– Sînt ca ei. Un om. Ca ei. Ca tine.

– Nu. Eşti altfel...

– Sînt ca ei. Şi tu eşti la fel. Ascultă, Selver. Opreşte-te.

Nu trebuie să continui, omorîndu-i pe ceilalţi oameni. Trebuie să revii la... la rădăcinile tale.

– Visul cel rău va înceta cînd vor pleca ai tăi.

– **Acum**, rosti Lyubov încercînd să ridice capul, dar avea spinarea ruptă.

Îl privi şi deschise gura ca să vorbească. Ochii îi lunecaseră şi privi în celălalt timp, iar buzele îi rămaseră întredeschise tăcută. Răsuflarea îi şuieră puţin în gîtlej.

În depărtare, mai multe glasuri strigau numele lui Selver.

– Nu pot rămîne cu tine, Lyubov! spuse Selver plîngînd şi, cînd nu primi nici un răspuns, se ridică şi încercă să fugă. Dar în bezna visului putea merge numai foarte încet, ca unul care înaintează printr-o apă adîncă. Spiritul Frasinului umbla înaintea lui, mai înalt decît Lyubov, sau oricare alt yeomen, înalt cît un copac, fără să-şi întoarcă spre el masca albă.

Mergînd, Selver se adresă lui Lyubov:

– Ne vom întoarce. Mă voi întoarce. Acum. Ne vom întoarce, acum, îţi promit, Lyubov!

Dar prietenul lui cel blînd, cel care îi salvase viaţa şi-i trădase visul, Lyubov, nu-i răspunse. Mergînd în noapte, undeva pe lîngă Selver, nevăzut şi tăcut precum moartea.

Un grup de oameni din Tuntar îl găsiră pe Selver rătăcind prin întuneric, plîngînd şi vorbind de unul singur, strivit de visul lui; îl duseră cu ei înapoi, la Endtor.

Selver zăcu două zile şi două nopţi, neajutorat şi nebun, în Culcuşul înjghebat, un cort pe malul rîului, în vreme ce Bătrînii îl îngrijeau. În tot acest timp, oamenii continuară să plece şi să vină în Endtor, unii dintre ei întorcîndu-se în Eshsen, care purtase numele de Central, îngropîndu-şi morţii lor şi pe ai străinilor: peste trei sute ai lor, mai mult de şapte sute din ceilalţi. Cam cinci sute de yeomeni erau închişi în ţarcurile creechilor care, rămase goale şi izolate, nu fuseseră incendiate. Scăpaseră mult mai mulţi; unii ajunseseră la taberele forestiere din sud, care nu fuseseră atacate; cei care continuau să se ascundă şi să rătăcească prin pădure sau în Ţinuturile Tăiate, erau hăituiţi. Unii erau omorîţi, deoarece mulţi dintre vînătorii tineri auziseră numai glasul lui Selver rostind: **Ucideţi-vă.** Alţii lăsaseră noaptea masacrului înapoia lor, ca pe un coşmar, visul rău trebuia înţeles, ca să nu se repete; iar ei, întîlnind un yeomen însetat şi vlăguit, ascuns într-un tufiş, nu-l puteau omorî. În schimb îi putea omorî el. Existau şi grupuri, de zece, douăzeci de yeomeni înarmaţi cu topoare de pădurari şi cu pistoale – deşi puţine, mai aveau muniţie; grupurile acestea erau urmărite, înconjurate apoi atacate, yeomeni legaţi şi duşi înapoi în Eshsen. În două-trei zile îi prinseseră pe toţi, deoarece partea aceea din Sornol era plină de oameni ai pădurii, după ştiinţa vreunuia nu se mai strînseseră atîţia laolaltă, nici măcar jumătate, sau o zecime. Alţii continuau să vină din oraşe îndepărtate, sau din alte ţinuturi, iar unii se întorceau acasă. Yeomenii capturaţi erau puşi la un loc cu ceilalţi, în ţarc, deşi locul era supraaglomerat iar colibele erau prea mici pentru ei. Li se dădea hrană

și apă de două ori pe zi, și erau păziți de două sute de vînători înarmați.

În după-amiaza care a urmat Nopții din Eshsen, dinspre est a apărut o navă aeriană, gata să aterizeze, țișnind însă după aceea drept în sus, aidoma unei păsări răpitoare care își scapă prada, dînd ocol aeroportului distrus, orașului fumegînd și Ținuturilor Tăiate. Reswan avusese grijă să arate radiourile și poate că tăcerea lor adusese nava din Kushil, sau din Rieshwel, unde erau trei orășele de yeomeni. Prizonierii din lagăr se repeziseră afară din barăci, zbierînd de cîte ori nava trecea pe deasupra lor. La una din treceri, aceasta lansase în țarcuri un obiect atașat de o parașută mică; în cele din urmă, se îndepărtase și dispăruse în cer.

Pe Athshe mai rămăseseră acum patru asemena nave aeriene, trei în Kushil și una în Rieswel, toate de tipul cel mic, ce putea transporta patru oameni; în plus erau echipate cu mitraliere și aruncaăoare de flăcări, cîntărind de aceea greu în judecata lui Reswan și a celorlalți, în vreme ce Selver zăcea pierdut pentru ei, păsind pe drumurile criptice ale unui alt timp.

Se trezi în vremea lumii, după trei zile, slab, amețit, flămînd și tăcut. După ce se spălă în rîu și mîncă, îi ascultă pe Reswan, pe conducătoarea din Berre și pe ceilalți aleși să hotărască. Ei îi povestiră tot ce se întîmplase cît visase. După ce-i ascultă, îi privi și ei văzură zeul din el. În scîrba și frica urmînd Nopții din Eshsen, unii începuseră să se îndoiască. Visele le erau tulburătoare și pline de sînge și foc; erau mereu înconjurați de necunoscuți, oamenii veneau din toate pădurile, cu sutele și cu miile, toți strînși laolaltă ca vulturii pe un leș, fără să se cunoască între ei; se părea că sosise sfîrșitul tuturor lucrurilor și că nimic nu avea să mai fie la fel, sau drept. În prezența lui Selver însă își reaminti că țelul; tulburarea li se potoli și așteptară să le vorbească.

– S-a terminat cu omorurile, începu el. Toată lumea trebuie să afle lucrul ăsta. Îi privi cu atenție; Va trebui să vorbesc cu cei din țarcuri. Cine-i conduce?

– Curcanul, Talpă – lată, Ochi – umezi, răspunse Reswan.

– Curcanul e viu? Bine. Greda, ajută-mă să mă ridic, mi s-au înmuiat picioarele...

După ce se plimbă o vreme, pînă cînd se simți mai în puteri, porniră spre Eshsen, aflat la două ore de mers de Endtor.

Ajunși acolo, Reswan urcă o scară rezemată de zidul lagărului și strigă în dialectul stricat învățat de la pămînteni:

– Dong, vino la poartă, iute - iute!

Pe aleile dintre barăcile scunde din ciment cîțiva dintre yeomeni strigară și aruncară în el cu noroi. Se feri și așteptă.

Bătrînul colonel nu ieși, dar Gosse, poreclit de ei Ochi-umezi apăru, șchiopătînd, dintr-o colibă și-i răspunse:

– Colonelul Dongh este bolnav; nu poate veni.

– Bolnav, ce fel?

– Intestinele, din cauza apei. Ce vreți?

– Vorbim, vorbim... Lordul meu Zeu, spuse Reswan în graiul său, privind spre Selver, Curcanul se ascunde, vrei să vorbești cu Ochi-umezi?

– Bine.

– Arcașii, atenție la poartă!... La poartă, dom'le Gos-se, iute-iute!

Poarta se deschise doar atît cît să se strecoare Gosse.

Bărbatul rămase singur dincolo de zid și privi grupul condus de Selver. Nu putea călca pe un picior, rănit în Noaptea din Eshsen. Purta o pijama ruptă, pătată de noroi și udă de ploaie. Părul sur îi atîma în jurul urechilor și pe frunte. De două ori mai înalt decît paznicii săi, se ținea drept și, cu toată mizeria lui, curajos și mînios.

– Ce vreți?

– Trebuie să vorbim, domnule Gosse, spuse Selver, care învățase engleza corectă de la Lyubov. Sînt Selver, din Frasinul din Eshreth. Sînt prietenul lui Lyubov.

– Da, te cunosc, Ce dorești?

– Vreau să se termine cu omorurile, dacă atît oamenii voștri cît și ai noștri își vor respecta promisiunile. Puteți fi liberi, dacă îi strîngeți pe toți oamenii din taberele forestiere din Somolul de Sud, Kushil și Rieshwel și veți sta cu toții aici. Puteți locui acolo unde pădurea este moartă și va-ți semănat recoltele. Tăiatul copacilor trebuie să înceteze.

– Taberele n-au fost atacate? tresări Gosse.

– Nu.

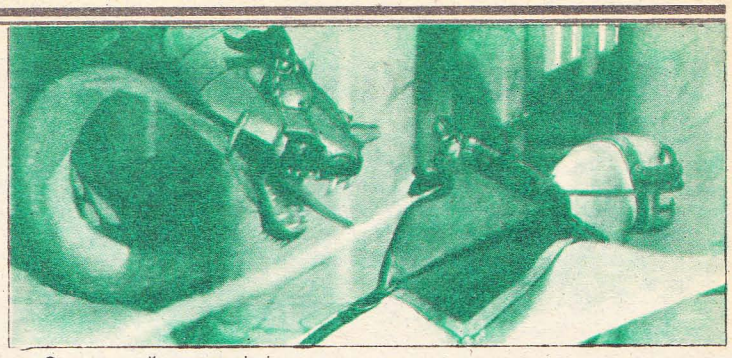

Gosse nu răspunse nimic.

Selver îl vorbi și vorbi din nou.

– Cred că acum v-au rămas mai puțin de două mii de oameni pe planetă. Femeile au murit toate. În alte tabere mai există arme; puteți ucide mulți dintre noi. Însă și noi avem arme de-ale voastre. Iar noi sîntem mai mulți decît puteți ucide. Cred că știți asta și de aceea n-ați cerut să vi se trimită aruncătoare de flăcări, ca să omorîți paznicii și să fugiți. N-ați fi rezolvat nimic; sîntem cu adevărat foarte mulți. Ar fi mai bine dacă ați fi de acord cu propunerea noastră: ați putea aștepta nestînjeniți sosirea uneia dintre navele mari, ca să părăsiți planeta. Cred că asta se va întîmpla peste vreo trei ani.

– Da, trei ani... De unde știi?

– Noi sclavii, avem urechi domnule Gosse.

În sfîrșit, Gosse îl privi cu atenție. Se uită apoi în altă parte și se foi, încercînd să-și menajeze piciorul. Îl privi din nou pe Selver, și iar îi ocoli căutătura.

– Am promis, deja, să nu facem nici-un rău alor voștri. De asta au fost trimiși acasă muncitorii. Degeaba însă, n-ați ascultat...

– Nu a fost promisiunea adresată nouă.

– Cum putem face o înțelegere, sau un tratat, cu niște oameni care n-au un guvern și nici o autoritate centrală?

– Nu știu. Nu sînt sigur că voi știți ce înseamnă o promisiune. Ultima a fost repede încălcată.

– Ce vrei să spui? De cine, cum?

– În Rieshwel, Noua Javă. Acum două săptămîni. Un oraș a fost incendiat, iar oamenii lui uciși de yeomenii din tabăra de acolo.

– Despre ce tot vorbești?

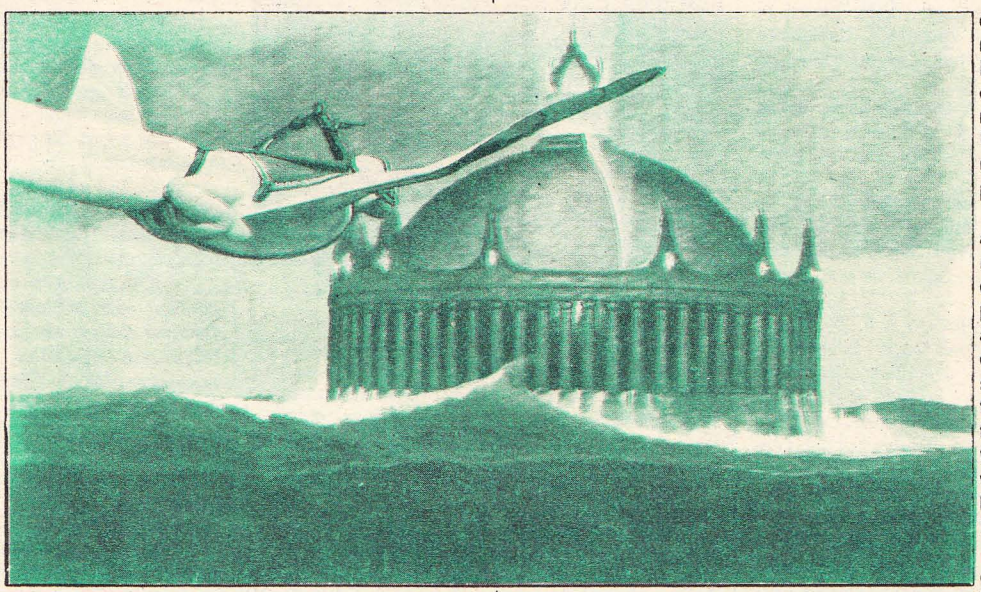

– Despre veștile pe care ni le-au adus mesagerii din Rieshwel. Este o minciună. Înainte de masacru, am ținut permanent legătura radio cu Noua Javă. Nimeni n-au ucis acolo, sau în altă parte, băștinașii.

– Tu vorbești despre adevărul cunoscut vouă, rosti Selver, iar eu despre cel cunoscut de mine. S-ar putea să nu știi nimic de asasinatele din Rieshwel; dar trebuie să accepți spusele mele. Repet totuși: promisiunea trebuie făcută împreună cu noi și trebuie respectată. Poate vrei să discuți despre lucrurile astea cu colonelul Dongh și cu ceilalți.

Gosse se îndrept către poartă, apoi se întoarse, adresîndu-i-se cu vocea lui groasă și răgușită:

– Cine ești tu, Selver? Tu ai... tu ai organizat atacul? Tu i-ai condus?

– Da.

– Atunci, tot sîngele este pe mîinile tale, făcu Gosse și adăugă cu o furie bruscă: Să știi că și sîngele lui Lyubov. „Prietenul" tău, Lyubov, este mort.

Selver nu înțelese expresia. Învățase ce era omorul, dar despre vinovăție nu știa mai nimic în afara numelui ei. Simți un fel de teamă atunci cînd privirea sa întîlni ochii palizi și acuzatori ai lui Gosse. În el se ridică o senzație asemănătoare cu o răceală de moarte. Încercă să și-o îndepărteze, închizînd pentru o clipă ochii.

(Va urma)

Traducere Mihai Dan PAVELESCU

Noapte adîncă la Vaya con Dios

– Dacă Dumnezeu a creat lumea în şapte zile, înseamnă că n-a avut nici pe departe timp să o termine, iar pe Astartée a lăsat-o în seama Prinţului Întunericului, scrîşni Salvatore şi îşi şterse cu mîneca sudoarea prelinsă pe sub cască. A trebuit să venim la capătul lumii, pentru a admira construcţiile astea părăginite.

– Nu huli, spuse încet de tot Madan, dar celălalt auzi şi se opri, lăsînd rucsacul greu să-i alunece de pe umăr.

– Nu hulesc, şuieră. Adevărul huleşte. Realitatea asta blestemată... Sapristi! lăsă să-i scape o înjurătură. Nu am fost menit să fiu pelerin. Poate că voi înţelegeţi totul altfel.

Dincolo de limba ascunsă a dealului, zidurile groase şi năruite se pierdeau în scoarţa prăfoasă, aidoma unor rîme uriaşe, uscate pe jumătate de soarele necruţător. În tumul de veghe ardea flacăra vioaie a unui silur-felinar, mustăcind în juru-i cercuri tremurătoare de fotoni.

– Comunitatea ne-a considerat cei mai buni fii ai ei. Misiunea noastră e nobilă! Abigail se răsucise pe jumătate şi îl privea crunt. Îi făcu semn cu bărbia să ridice înapoi pe spate balotul metalizat.

„Ca nişte păianjeni", gîndi Madan şi îl ajută să-şi fixeze cataramele. Stelele fîşîiau umede, căţărîndu-se tot mai sus pe bolta de catran. „Nişte păianjeni porniţi către capătul unei pînze ce nu le aparţine, pentru a da ochi cu Creatorul. Şi pentru a afla ce păcat mai este de ispăşit pe ciobul acesta de lume, pe coaja asta de Univers..."

Se găseau într-o lume stranie, bătrînul nu-i minţise, nici nu putea să-i mintă, descoperi Madan, în timp ce-şi ridica propriul rucsac, era unul dintre cei Reveniţi, unul dintre cei cărora de atunci le putrezea în fiecare clipă cenuşa luminii sub pleoape. Şi-l amintea, straniu de limpede, cum stătea aplecat, în spenluca ordinară, prost iluminată, deasupra automatului cu euforizant olfactiv, chinuindu-se să pomească dozatorul.

– Căutaţi o lume care s-ar putea să nu existe decît în închipuirile voastre de fanatici întru ale credinţei, rînjise cînd Abigail îl trăsese deoparte şi-l lămurise ce voiau de la el.

– Nu lua în deşert numele Lui! se încrîncenase Abigail, strîngîndu-i umărul într-o menghină de fier. Tu... tu ai fost acolo. Te-ai întors. Stigmatul din priviri te trădează, oricît ai ascunde. Spune, ce e acolo atît de cumplit, că...

Bătrînul îşi îndreptase spatele şi îi privise orb. Da, da, îi privise orb, descoperi Madan potrivindu-şi paşii după cei ai lui Salvatore. Crusta uscată a solului se sfărîma cu zgomot sub tălpi, iar picioarele se afundau cîţiva centimetri în pulberea uşoară. Se scotocise prin buzunare, scoase de pe fundul unuia o imprimantă modulară şi le desenase cu vîrful unui ac o hartă stelară. Priveau şi nu înţelegeau nimic.

– O singură poziţie este importantă, mormăise bătrînul şi se rezemase de dozator. Ea vă descifrează întregul traseu. V-o spun cu o singură condiţie. Vreau să aflu cine v-a îndrumat la mine...

– Am promis... încercase Abigail să obţină o amînare.

Bătrînul ridicase imprimanta şi făcuse gestul de a o azvîrli către unul din containerele – incineratoare, ce străjuiau de-a lungul pereţilor.

– Un iscariot, acum poţi să ne explici, se grăbise Abigail să-i prindă încheietura mîinii.

– Astartée, rînjise bătrînul. Marele Nor al lui Magellan. Acolo se duc toţi rataţii, toate scursorile societăţilor Celor o Mie de Sori.

– Şi tu te-ai dus, nu? îl întrebase cu dispreţ nedisimulat Salvatore. Ce te-a mînat într-acolo, dacă nu credinţa?

Bătrînul îşi supsese pentru o clipă buzele, apoi ridicase din umeri şi se întoarse către dozator.

– Nu m-am întors, răspunse acru. Ceea ce mă îndoiesc că o să fie şi cazul vostru. E un lucru ce nu mai ţine de religie. De credinţă.

Amintirile lui Madan înţepeniră şi se topiră ca un fum, cînd Abigail se opri brusc, ridicînd mîna pentru a-i atenţiona. Zidurile curgeau din înserare din ce în ce mai aproape. Crăpăturile se zăreau distinct şi Madan nu mai fu aşa de sigur că reprezintă numai scurgerea timpului de-a lungul spinării lor. Pe platforma de lîngă tum, un străjer îi privea printr-un aparat binocular.

– Firul, îi atenţionă căpitanul.

Firul roşu era acolo, suspendat în aer, la înălţimea pieptului unui om. Bătrînul le pomenise de el. De ameninţarea de moarte, care pîndea imprevizibilă. Înghiţiră în sec.

– E dincolo de logica noastră, spusese bătrînul. Nimeni nu ştie care sînt criteriile care îi acceptă sau îi

ucide pe nechemaţii veniţi să se purifice.

Apoi Abigail strigă, cît putea de clar, numele fiecăruia şi locul de origine. „Şi el strigă în pustiu, dar pustiul nu-i răspunse" îşi aminti Madan cuvintele sfinte, dar nu îndrăzni să le rostească cu voce tare. Unda pîlpîi şi se stinse. Străjerul coborî aparatul optic de la ochi şi făcu un semn cu braţul. Porţile gemură îndelung şi îşi crăpară canaturile într-un zîmbet ştirb.

*

Noaptea plutea adîncă şi calmă peste uriaşa vale. Vaya con Dios îşi dormea liniştea ultimului somn dinainte de Revederea de peste Un Milion de Ani. Madan se ridicase într-un cot şi privea în adîncul gropii cu jăratic, din care se înălţau în răstimpuri limbile galbene ale flăcărilor muribunde. Alături, Abigail dormea adînc, cu mîna dreaptă sub sacul de dormit, pe patul armei. Salvatore nu se întorsese încă din recunoaşterea ce o efectua de-a lungul malului fluviului.

În jurul vetrei vecine pîlpîiau în pacea odihnei trupurile gelatinoase, ca ale meduzelor, ale erlienilor, o sectă străveche, despre care auzise că ar dispune de uluitoare puteri mentale. La Vaya con Dios însă plutea deasupra tuturor Blestemul şi nici un gînd de violenţă nu apuca să capete formă. Mult înspre dreapta între trei focuri albastre, dispuse în triunghi, vibrau în lumea visului tripezii bărboşi din zona Cefeidelor, cu capul rezemat de micile sfere de cristal, în interiorul cărora pulsa o cuantă de energie pură. Aproape de porţi, în bătaia focurilor negre, misii xifonţi din Centaur îşi închideau şi îşi desfăceau cu regularitate valvele de os ale carapacelor lucioase.

Abigail nu rostise vorbe mari: comunitatea se întrunise în urmă cu şase minute galactice şi comunicase, după o dezbatere prelungită şi furtunoasă, tuturor societăţilor ce formau Sistemul Celor O Mie de Sori că înţelepţii terrieni ai Credinţei descifraseră misterul închis în actul sacral al Paştelui: Învierea era sinonimă cu Moartea şi Crucificarea fusese de fapt Înălţarea. Datul lumii fiind cel prezent, credinţa trebuia să se axeze nu pe aşteptarea Revenirii, ci pe purificarea spirituală, care prin moarte te Înalţă la El.

Abigail nu minţise: Inchiziţia îi desemnase pe ei, cei mai curaţi dintre Fii, să cureţe Universul de iconoclaşti şi să diminueze puterea Prinţului Întunericului. Iar el, Madan, cel mai umil dintre Fraţi, se simţea cu adevărat mîndru de misiunea încredinţată.

Un vreasc trozni şi o mînă îl scuturâ uşor de umăr, speriindu-l. Abigail sări în picioare, cu arma în mînă. Salvatore îi împinse în faţă pe bărbatul şchiop, îmbrăcat în zdrenţe.

– Spune că spectacolul începe înaintea de zori şi că, pentru ceea ce dorim noi să facem ar trebui traversat noaptea. Mîine e prea multă înghesuială.

Abigail îşi băgă arma în toc şi îl privi cu luare-aminte pe străin. Îi făcu semn lui Madan să zgîndăre focul.

– Ce te face să crezi că am dori să trecem în noaptea asta? întrebă încet.

Şchiopul rînji şi-l lovi cu bâtul pe spate pe Salvatore.

– Pentru că atunci el ar fi dormit aici, alături de voi şi nu s-ar mai fi furişat pe lîngă santinele. Poţi avea încredere, de zeci de minute galactice îi ajut pe mulţi să-şi atingă visul.

Un erlian îşi răsuci trupul gelatinos cu faţa în sus, împungînd aerul cu pseudopodele. Atmosfera se încarcă cu electricitate şi aerul pîrîi, risipind scîntei albe.

– În regulă. Abigail îl privi întrebător pe Salvatore. Acesta clătină din cap de sus în jos, abia perceptibil. În regulă, repetă. Cît ne costă?

Şchiopul se ridică pe vîrfuri şi-i şopti ceva la ureche. Căpitanul înghiţi în sec, apoi oftă.

– De acord, dar după ce revenim la navă. Cu ce traversăm apa?

Şchiopul se înălţă iar, sprijinindu-se în bâtul noduros. Focul făcea să pocnească ultimele crengi, aşa că Madan nu auzi nimic. Îi privi pe cei doi cu ochii mari, neînţelegători.

– E vorba de o minune, îi avertiză străinul, zîmbind pieziş. Aţi fost avertizaţi, înainte de a sosi pe Astartée. Fiecare din cei de faţă (făcu un gest larg cu bâtul) poartă cu el un talisman, care să-i permită accesul la Tainele Sacre. Dacă nu aveţi, traversaţi fluviul în zadar.

Salvatore arătă cu bărbia către Madan.

– El este talismanul nostru. Şi, apoi, nu e treaba ta. Te vom plăti pentru a ne trece dincolo, nu pentru a pune întrebări. Zău că îmi pare rău că nu am luat aerojetul, de pe navă.

– Aici nu funcţionează nici un aparat produs de tehnica inteligenţei voastre, îi privi dispreţuitor celălalt. Şi asta vi s-a spus, de aceea aţi venit pe jos.

Madan îşi aminti de asta, în vreme ce se strecurau nezăriţi pe lîngă străjerul ce picotea în jilţul de pe platforma turnului de veghe, către apele îndepărtate. Bătrînul îi sfătui să se echipeze bine şi să nu aibă încredere decît în forţele lor, iar Marele Inchizitor le binecuvîntase trupurile tari şi muşchii oţeliţi, stropindu-i cu apă sfinţită.

– O altă Naştere, Învierea sau Revenirea, nu va mai exista! le spusese, în timp ce le întindea mîna spre a fi sărutat inelul cu ghiul sfînt. Noi deţinem Adevărul şi misiunea voastră este să faceţi aşa încît să-l răspîndim de-a lungul şi de-a latul Galaxiei. Nu avem nevoie de minuni sau de icoane.

Barca ieşi de sub unde, plescăind uşor. Aşteptară cîteva minute pînă cînd şchiopul goli apa

din ea cu un vas adînc, pe care-l ascunse sub o tufă. Urcară, încărcînd mai întîi bagajele. Deasupra, fluviul de catran al cerului își căra către apus spuma stelelor îndepărtate. Vîslele răpăiră pe fața apei. În spate, felinarul - silur se stingea în tăcere. Înaintau repede, urmărindu-l prin întunericul pe barcagiu. Acesta își mișcă brațele cu putere, pendulînd înainte și înapoi, rîșchiind cu piciorul mai scurt lemnul de pe fundul bărcii.

Brusc, o greutate de plumb le strivi mădularele de lemnul curbat. Madan tresări, înghiți în sec și încercă să vorbească, dar fălcile refuzară să se descleștească. Salvatore alunecă primul în genunchi și se cocîrjă peste copastie. Cu un teribil efort de voință (Madan văzu fruntea îmbroboninîndu-i-se de sudoare), Abigail reuși să miște buzele, într-o întrebare aproape mută.

– Blestemul fluviului, murmură șchiopul, sprijinindu-și corpul de vîsle. Cel ce v-a îndrumat încoace nu v-a pomenit nimic?

Abigail clătină din cap. În ochi îi luceau liminițe stranii. Salvatore vomă, împroșcînd apa cu salivă albă.

– Fluviul cere sufletul unuia dintre voi. Pe-al celui mai slab.

Salvatore își răsuci încet fruntea către ei. Madan înghiți în sec și începu să tremure. Apăsarea sporea din ce în ce mai mult. Șuvițe subțiri de sînge porniteau din nări le umeziră buzele. Abigail făcu un semn abia deslușit din bărbie și Madan avu impresia că flăcările din pupile i se transformaseră în focuri incendiare. O pasăre albă țîșni din dreapta, țipînd ascuțit. Apoi se auzi plesnetul sec al apei, barca se clătină de cîteva ori și, cînd reuși să desfacă pleoapele, Salvatore dispăruse.

Cele două luni gemene se ridicaraă aproape vertical din spatele colinelor îndepărtate. De parcă ar fi așteptat numai răsăritul lor, greutatea dispăru fără veste, permițîndu-le să se miște din nou liber.

– Salvatore... începu Madan, cu voce tremurătoare.

– Blestemul s-a sfărîmat! se răsti căpitanul către barcagiu. Nu crezi că ar fi cazul să pui mîna pe vîsle și să...

Tăcu brusc. Se răsuci și-l privi alb pe Madan. Noaptea făcea vălătuci în jurul lor și barca aluneca la vale, luată de firul iute al curentului. Barcagiul dispăruse. Linia tremurătoare a celuilalt țărm se închega tot mai aproape.

– Fluviul l-a vrut pe Salvatore, spuse rar Abigail și Madan nu știu dacă auzise sau numai i se păruse. Pe Salvatore și pe luntraș.

Trecu pe bancheta din față și apucă vîslele. Cîteva minute mai tîrziu, botul bărcii încălecă pe o limbă de nisip. Săriră în apă pînă la genunchi și încărcară rucsacii în spate. Pe cel al lui Salvatore îl împărțiră între ei. Tuburile cu neoplasm atîrnau extrem de greu, cu toată protecția asigurată de scuturile antigravitaționale.

Pășeau cu grijă, tăcuți, pe sub coroanele pitice ale copacilor cu flori albe, ce răspîndeau un violent gaz toxic pe toată perioada evoluției celor doi sateliți. Căștile îi protejau, dar îi făceau să nu mai poată fi atenți la pericolele drumului. Deasupra, prin spărturile dese ale frunzișului, stelele sclipeau lichefiat, împungîndu-le retinele cu degetele reci ale veșniciei.

Treptat, terenul prinse să urce, apoi pantele deveniră tot mai abrupte, pentru ca, în cele din urmă, să fie obligați să se cațere din stîncă în stîncă, gata în permanență să alunece pe piatra acoperită cu rouă. Într-un tîrziu, Madan oftă, cuprins de un tremur mărunt, pe care nu și-l putea opri:

– Să ne oprim! Numai o clipă, te rog, căpitane! Îmi dau sufletul...

Cuvintele trecură ca o șoaptă, se loviră de peretele din față și reveniră ca un vaier. Abigail se sprijini de un trunchi, răsuflînd din greu.

– Ce este?

– Nu mai pot! se plînse celălalt, mărunțindu-și cuvintele.

– Dincolo de creastă e circul. Nu avem voie să ne oprim tocmai acum! Lunile se pregătesc să apună; peste aproape un ceas, se va înălța Astartée. Icoana nu se ivește decît pentru cele cîteva clipe care trec între stingerea stelelor și răsăriul soarelui. Dacă o pierdem acum, o vom pierde mereu. A doua oară, fluviul va mai cere o viață. Să mergem!

Madan înghiți în sec și porni ascultător, în spatele căpitanului. Către vîrf, vegetația devenea din ce în ce mai deasă. Tufele de mărăcini creșteau viguroase, obligîndu-i la ocoluri neașteptate. Și, fără veste, totul se sfîrși. Urcușul se reteză, lăsînd privirile să alerge către cupa de smoală a lacului vulcanic. Madan realiză înfiorat că nici o stea nu sclipea în undele nedintite.

Se apucară să monteze cu rapiditate instalația, în apropierea unei stînci, cu o formă vag umană. După aproape o jumătate de oră, cupa lansatorului de neolpasmă se înclină către lac, în așteptarea comenzilor. La o sută de metri mai departe, Abigail instală singur un destabilizator de materie. Acela ar fi trebuit să fie punctul de lucru al lui Salvatore, ghici Madan și se ghemui de tot în scaunul de plastic al operatorului. În mod ciudat, căpitanul răsuci gura radiantului către drumul pe care veniseră ei.

Cînd pregătirile preliminare se încheiară, Abigail se întoarse la lansator și se așeză direct pe iarba umedă. Își aprinse un trabuc, pe jumătate fumat, pe care-l scoase dintr-un buzunar cu capac al salopetei.

– Mai avem de așteptat cîteva minute, îl liniști el pe Madan, care-l privea cu ochi rotunzi din scaunul cu sprijiătoare de brațe. Foarte curînd ne vom încheia misiunea și vom reveni în Sistem. După toată oboseala asta, Sfîntul Părinte și Marele Inchizitor ne vor acorda un binemeritat concediu. Mi-ar place să ajung pe Vega, rîse el scurt. Se spune că au niște stațiuni maritime formidabile. Oceane portocalii și verzi... Ai de unde alege, pentru plăcerea optică.

Lunile se prăvăleau cu iuțeală către întunericul din spatele crestei. Deși nu vedea nimic, Madan bănuia în depărtare alte creste, alte păduri... Un miros aspru de iarbă strivită sub tălpi se ridica din toate părțile, făcîndu-l să saliveze.

– De ce trebuie să distrugem icoana? șopti, ferindu-și privirile. Nu face nici un rău. Pelerinii nu fac nici un rău. Nimeni nu face nici un rău. Atunci de ce trebuie să ne deplasăm mereu de la un capăt la celălalt al Galaxiei pentru a distruge.

Abigail se aplecă înainte, privindu-l lung. Slobozi un nor de fum, apoi scoase tacticos trabucul din gură, îl stinse, răsucindu-i vîrful pe tocul cizmei și îl vîrî la loc, în buzunarul cu capac.

– Tu ești un sărman cu duhul, Madan. Unul dintre cei Preafericiți. Pentru asta ai fost selecționat dintre miile de voluntari ca să participi la astfel de misiuni. Numai cei Preafericiți sînt curați spiritual și pot să curețe lumea de Păcat. Dar nu poți să înțelegi multe lucruri, din păcate.

Clătină din cap și oftă.

– Sau din fericire, cine știe? Degeaba ți-aș explica acum că factorul numit credință, cel care ține în chingile-i de fier Sistemul Celor O Mie de Sori, rezistă datorită așteptării și speranței. Că icoanele, de orice fel ar fi, ca și profeții și așa-zișii Mîntuitori, ce răsar mereu pe cîte o planetă uitată de Dumnezeu, nu fac altceva decît să altereze religia. Noi sîntem cei ce fac curățenie în acest organism, mereu pe cale de a se îmbolnăvi. N-ai înțeles nimic, nu-i așa?

Madan dădu din cap speriat și se zgribuli în interiorul salopetei termice.

Exact atunci aerul plesni ca o pînză sfîșiată brusc și mirosul de iarbă strivită deveni insuportabil. O alarmă sonoră își porni țiștuitul în interiorul bordului lansatorului. Întunericul păli cu repeziciune și lacul, pînă atunci ca de smoală, se lumină pe dedesubt, crescîndu-și trupul acvatic în lujere de energie verticală.

– Începe! urlă căpitanul, pentru a acoperi vuietul din jur. Să nu te miști de pe scaun, auzi? Să nu te miști de acolo!

Valuri de lumină albă le invadau chipurile și lui Madan i se năzări că vede dincolo de chipul brăzdat de o cicatrice prelungă, trăsăturile lui Salvatore. Dar nu mai apucă să-i spună. Deasupra lacului, lujerele incandescente prinseră să se contopească într-o pată strălucitoare, care se lățea și se îngroșa cu fiecare clipă. Cerul era o rană vînătă, purulentă. Scîntei uriașe, albe, plesneau cînd și cînd împrejurul bulgărelui inform de energie și își risipeau cioburile pe suprafața iluminată a lacului.

– Cuplează lansatoarele! urlă slab și îndepărtat căpitanul. Senzorii roșii...

Aerul vibra și troznea asurzitor, de parcă asistai la o furtună înfiorătoare. Nu adia însă nici un vînt și nici temperatura nu se modificase în mod sesizabil. Ascultător, Madan întinse mîna către cei trei senzori ce clipeau cu intermitență. Nu mai apucă însă să-i atingă: din pasta învolburată de energie crescu dintr-o dată, o formă umană, care-și răsuci mîinile împrejurul unei cruci imense, de culoare violetă. Pe fruntea înaltă, ardea o coroană neagră de spini. Madan închiți în sec și își retrase degetele. Abigail înjură și răsuci țeava destabilizatorului către lac.

– E o icoană, dobitocule! O icoană! trebuie s-o distrugem! Numai tu poți s-o faci! Ai mai făcut-o de atîtea ori... Senzorii!

Atunci cerul apăru în toată splendoarea lui, înflorindu-și constelațiile stranii. Și Madan văzu cu uluire cum stelele se mișcă încet către crucea bolții, într-un ghem nemaivăzut, ce-și trimite fluxul de raze exact în inima circului. Capul crucificatului se ridică, primind în orbitele goale torentul de fotoni.

– Un Iisus stelar, gemu Madan și se încovrigă în scaun. Doamne, nu e o icoană, e chiar El, Mîntuitorul! Cine pe cine cheamă, căpitane? Cine pe cine distruge?

Arma lui Abigail își scuipă energia purtătoare de haos către vînzoleala din crater. Și ochii lui Madan văzură cu uluire cum minusenergia se curbează prin aer și revine la locul de emisie, coagulînd stropi mari de văzduh. În locul căpitanului rămase o pastă neagră, ce se strecură printre crăpăturile stîncii.

Scurgerea timpului se accelera. Pămîntul prinse să se clatine sub picioare. Bezna exploda tot mai adîncă de jur-împrejur, iar Cosmosul urla, la rîndu-i, din toate galaxiile, încercînd să acopere galopul nebun al gîndurilor lui Madan. Spațiul prinse să se fisureze brusc: liniile zigzagate ale crăpăturilor se întinseră cu repeziciune în toate direcțiile. Cu ultimele puteri, Madan se ridică din scaun și o luă la goană pe povîrnișul muntelui. Văzduhul șuiera înfuriat, năpustindu-se prin crăpături. Cu mîna înfiptă în beregată, Madan continua să se prăbușească spre inima îndepărtată a fluviului. La marginea tufișurilor, îl aștepta șchiopul. Se opri gîfîind, cu ochii holbați. Vuietul de cascadă rămăsese undeva în urmă. Lumea avea înfățișare normală. Cîteva păsări albe vîsleau impasibil în imensitatea bolții. Dinspre malul apei creștea un zvon de glasuri.

– E-n regulă, acum. Șchiopul îl atinse pe umăr. Nu mai tremura. Nu se va mai întîmpla nimic. Pentru o mie de ani, aici nu va mai apare nici o icoană. În noaptea aceasta adîncă, la Vaya con Dios s-a petrecut ultima zvîrcolire. Cînd ultimul somn se va destrăma, coconul fotonic se va rupe definitiv și Mîntuitorul se va întoarce. Ești un Preafericit, nu-i așa? Cenușa luminii îți arde sub pleoape. Numai ei au dreptul să vadă frînturi din chinul Reînvierii.

Madan închise ochii și gemu fără de voie. Omul din fața sa îl înfricoșa. Își aminti de Salvatore. Apoi de Abigail...

– Ți-e frică, îl ghici infirmul. Sînt prietenul tău. Numele meu este Lévi. Te voi duce în lumea ta și vei profeți minunea Reînvierii. Vei trăi atît timp cît vei vorbi despre ea. Să mergem, prietene, te ajut să treci fluviul și te conduc către nava ta.

Dincolo de desișurile de mărăcini, răsărea Astartée, punînd paiete de argint pe apele vinete.

Alina POPOV

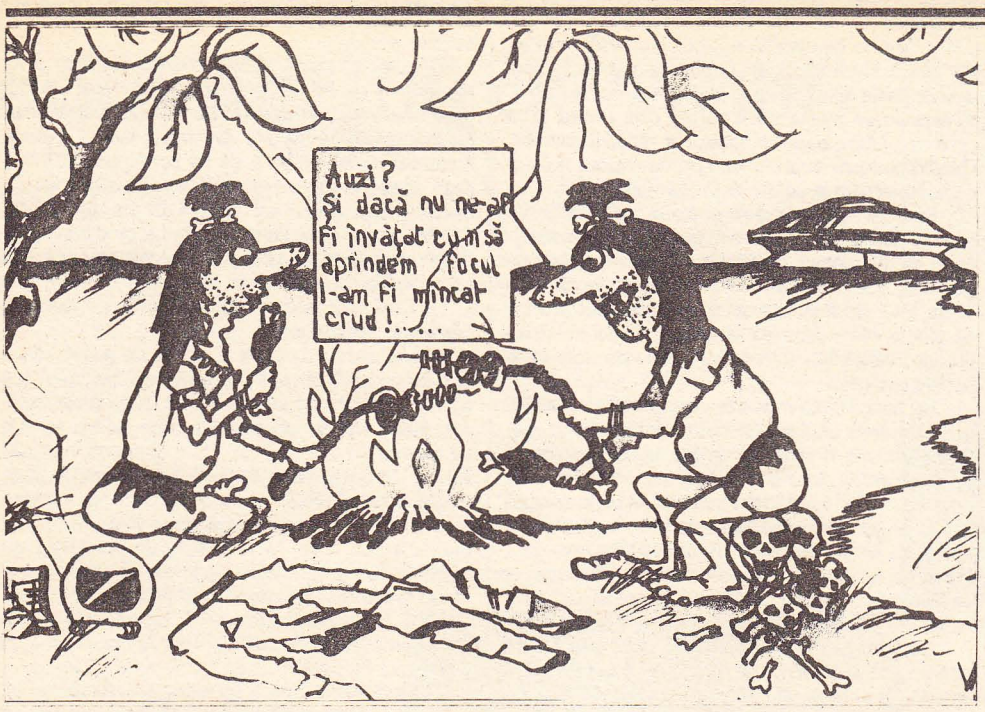

Florin Grofu – Premiul I Giurgiu

Prînz în familie

Joel năvălise în sufragerie, trîntind uşa!

– Poftă bună!

– În sfîrşit, te-ai îndurat să soseşti! De cîte ori ţi-am spus să fi la timp la masă?

– O să încerc să fiu mai punctual... Astăzi am aflat nişte lucruri foarte interesante! Abia aştept să vi le povestesc!

– Numai să nu fie iar nişte grozăvii! Ai căpătat obiceiul de a povesti nişte lucruri în timpul mesei... Parcă ţi-ar face plăcere să ne strici pofta de mîncare!

Joel se aşeză pe pat şi se întinse, căutînd o poziţie cît mai comodă.

– Astăzi am avut curs de istorie a medicinei. Zice-se că, pe vremuri, unii strămoşi ai noştri, grecii şi romanii, obişnuiau şi ei să prînzească stînd întinşi în pat...

– Mi se pare normal, îl întrerupse tatăl.

– Da, dar după aceea au căpătat obiceiul să prînzească stînd pe scaun.

– Mă rog, se poate şi aşa, dar e incomod, iar organismul e solicitat prea mult. Să stai o oră două, pe scaun, nemişcat... E mai sănătos să stai întins, să te relaxezi...

– Profesorul spunea că stăteau pe scaun tocmai ca să ajute organismul. Ştii, pe vremea aceea oamenii obişnuiau să consume hrană solidă...

– Joel, se supără mama, iar începi cu poveştile tale groaznice! Cum să consume hrană solidă?

– O băgau în gură.

– Nu mai vorbi prostii! Gura e pentru respirat, pentru vorbit...

– Şi pentru sărutat, chicoti Mardeline.

– De ce în gură şi nu în nas? Dacă tot voiau să-şi obtureze căile respiratorii...

– Pentru că aveau în gură nişte excrescenţe osoase, cu care măcinau hrana şi o transformau într-o pastă. Care apoi era împinsă de nişte muşchi printr-un fel de tub, pînă în abdomen...

Joel, devii scîrbos! Te rog să încetezi! Ce să caute hrana în abdomen?

– Acolo stătea pînă cînd era asimilată în sînge. Iar resturile, ceea ce nu se putea asimila, era eliminat...

De data asta se supără tatăl:

– Mîine o să vorbesc cu decanul! Ce-s porcăriile astea? Excrescenţele osoase în gură, tuburi în abdomen... Unde să fi avut loc? Uită-te şi tu la un om oarecare. Unde să fi avut loc tuburile alea în abdomenul atît de redus al omului? Ştim cu toţii, încă din şcoala primară, că abdomenul conţine ficatul, rinichii şi încă cîteva glande care purifică sîngele. De unde ai inventat toate porcăriile astea?

Joel rînji, satisfăcut:

– Nu te enerva, tată, n-ai auzit încă totul. Deşi, oamenii foloseau hrană solidă. Şi din ce crezi că era alcătuită hrana aceea? Din bucăţi de carne de animale. Din fructe sau tulpini de plante...

– Joel, poate n-ai înţeles tu bine... încercă să-l oprească mama.

– Am înţeles foarte bine, şi ăsta-i adevărul. Strămoşii noştri erau, pur şi simplu, nişte animale! Iar profesorul spunea că resturile neasimilate aveau un miros insuportabil! Şi că oamenii aveau mari probleme cu eliminarea gunoaielor rămase de la prepararea hranei şi a celor rămase după asimilare... Trăiau într-un mediu înfiorător.

– Doamne, Joel, se indignă. Şi asta găseşti tu potrivit să ne povesteşti la masă?

– Bine, zise tatăl pe un ton decis. În regulă. Aşa a fost, cum spui tu. Atunci cum se face că oamenii sînt aşa cum sînt?

– N-a fost de loc simplu. De fapt, totul a pornit de la medici, care au observat că majoritatea bolilor proveneau de la modul de alimentare. De multe ori, hrana era infectată...

– Nici nu era de mirare, îl aprobă Mardeline.

– Pe urmă, oricît s-ar fi străduit, hrana nu putea fi preparată ştiinţific, respectînd necesităţile fiecărui organism... Închipuiţi-vă că, atunci cînd stătea la masă, aşa, ca noi, toţi se hrăneau cu acelaşi lucru!

– Asta-i o aberaţie, se supără iar tatăl. Fiecare organism are alte cerinţe. După vîrstă, efort, condiţii de muncă... Unul are nevoie de fier, altul de calciu... Cum să se hrănească toţi la fel?

– Sigur că-i o aberaţie, dar aşa era. Se hrăneau cu lucruri care făceau rău organismului. De aceea, speranţa de viaţă era foarte redusă. Sub o sută de ani.

– Exagerezi, Joel! Imposibil!

– Ăsta-i adevărul, tată, am văzut statistici! Pînă cînd i-a venit cuiva ideea, pornind de la unele procedee folosite în medicină... Scopul hrănirii este ca să ajungă în sînge substanţele necesare supravieţuirii organismului. De ce trebuia ca aceste substanţe să ajungă în sînge pe o cale atît de oco-lită? De ce trebuiau folosite în alimentaţie substanţe primare, şi nu în forma în care le foloseşte organismul?

– Chiar! De ce?

– Probabil că oamenii, în perioada primitivă, nu ştiau să pregătească acele substanţe, nu ştiau să le injecteze în sînge... Însă, în momentul în care a apărut ideea, s-a trecut imediat la aplicarea ei. S-au făcut modificări genetice, eliminîndu-se organele inutile, au apărut mufele pentru cuplarea aparatelor de hrănire la sistemul sangvin...

– Adică vrei să spui că oamenii nu au fost întotdeauna aşa cum sînt acum?

– Păi ce vă explic de o jumătate de oră?

– Şi după ce au văzut ce bine e, au acceptat cu toţii noul mod de hrănire...

– Pe naiba! Au fost războaie îndelungate, noii oameni erau consideraţi monştri... Unii nu voiau să renunţe la vechiul fel de hrană, care le biciuia simţurile animalice... De fapt, spunea profesorul, trecerea la noul mod de viaţă a fost din motive econo-mice. Populaţia globului era prea numeroasă pentru resursele de hrană clasice. Vă daţi seama că, de fapt, cea mai mare parte a hranei se arunca. Hrana sintetică era mai ieftină, mai sănătoasă... Aşa zişii monştri trăiau mai mult, nu erau atacaţi de atîtea boli... Încetul cu încetul, şi-au impus punctul de vedere. Iar acum, pămîntul face faţă întregii cereri de alimente şi de energie. Calculatoarele casnice pregătesc hrana pentru fiecare membru al familiei, după necesităţi şi după prescripţii medicale... Hrană sănătoasă, verificată din punct de vedere sanitar...

– Şi, ca în orice basm, totul se termină cu bine, rîse Mardeline.

– Da' ce, crezi că v-am spus un basm? Ştiţi că pe vremuri oamenii se războiau din cauza lucrurilor pe care le mîncau?

– Cred şi eu, dacă nu era suficientă hrană...

– Nu din cauza asta, ci pentru că unora li se părea că alţii mănîncă lucruri scîrboase, interzise de divinitate.

– Toţi mîncau lucruri scîrboase. Şi acum, gata, termină cu prostiile şi lasă-mă să-mi tihnească hrana!

Tăcură cu toţii, rămînînd relaxaţi, în timp ce din recipientele ermetice de pe masă, perfuziile se scurgeau încet în vasele sanguine...

Apoi tăcerea a fost întreruptă de un oftat satisfăcut al mamei:

– Nu ştiu de ce, dar parcă nimic nu se compară cu un prînz în familie... E atît de bine... E frumos şi la restaurant, sau în vizită, dar nu poţi avea încredere în calculatorul casnic al altora aşa cum ai în cel care-ţi pregăteşte hrana zi de zi... Îmi place atît de mult să fim cu toţii împreună, liniştiţi, să ne simţim bine...

Liviu RADU

Florin MUNTEANU

Scopul NU scuză mijloacele

Cei ce au reuşit să ruleze programul prezentat în numărul 25 al revistei noastre au putut remarca cîtă bătaie de cap îţi poate da o banală ecuaţie de gradul doi. Şi asta într-o perioadă istorică în care o formulă cu adevrat importantă se scrie pe un top de hîrtie. Se poate spune încă o dată că lucrurile importante şi de regulă cele mai dificile, cele care se rezolvă la sfîrşit, deşi par lucruri de început, sînt lucruri SIMPLE.

Dar să revenim la celebra parabolă. (În sens matematic – ce ţi-e şi cu limba asta cu atîtea sensuri şi şarade. De exemplu: **mormînt,** sau altfel scris **mor-mînt,** (adică mint că mor – credinţă ce o moştenim de la daci) sau **albastru,** adică astrul ALB – vezi despre cei cu sînge albastru ce puneau accent pe dezvoltarea spirituală în credinţa că vor atinge ALBastrul).

Să ne imaginăm că avem un teritoriu cu o suprafaţă finită, capabil să întreţină viaţa unui număr limitat de indivizi dintr-o specie oarecare. Să spunem că valoric această populaţie nu poate depăşi numărul Pmax, valoare la care hrana, energia în general, nu mai este suficientă pentru a asigura perpetuarea acelei populaţii. Să cosiderăm că, la un moment dat notat cu n coexistă Pn indivizi capabili să se dezvolte şi să se reproducă. În acest context, numărul indivizilor va deveni la momentul imediat următor – P_{n+1} (după un an, o lună, o zi dependent de specia discutată, altfel spus după un tact, după o „cuantă" de timp). Studiul evoluţiei populaţiei în acel teritoriu limitat energetic este o problemă deosebită, mai ales în contextul în care populaţia globului pare să explodeze numeric pe o planetă cu resurse limitate. Să notăm cu X_n raportul dintre p_n şi P_n şi să încercăm să determinăm legea de creştere numerică a populaţiei. Ipoteza de lucru pe care o facem spune; creşterea relativă a populaţiei este proporţională cu disponibilitatea faţă de resursele energetice, adică înmulţirea este favorizată cînd pn mult mai mic de P_n şi blocată cînd s-a atins numărul maxim de indivizi ce pot coexista la momentul n. Exprimată matematic această ipoteză se poate scrie astfel:

$$\frac{x_{n+1}-x_n}{x_n} = (1-x_n)$$

sau astfel:

$$x_{n+1} = x_n + k \cdot x_n \cdot (1-x_n)$$

Surpriză! pentru cei ce au reţinut forma de scriere a ecuaţiei scenariului de tranziţie la haos prin bifurcaţii succesive şi mai ales proprietăţile de variaţie ale termenului X_{n+1} faţă de X_n, prezentată în numerele trecute, căci am ajuns la o aplicaţie cu implicaţii deosebite pentru fiecare din noi. Viaţa pare să nu fie o evoluţie lină spre un echilibru platonic, ci o alternantă între perioade calme şi înfloritoare întrerupte de explozii demografice şi crize, în care ceea ce se regelază, sau mai bine zis se autoreglează, este numărul de indivizi. Dacă o populaţie ar înţelege semnificaţie profundă a ecuaţiei de mai sus şi mai ales ar identifica parametrul de control al sistemului, acel K, ar avea poate şansa să supravieţuiască fără catastrofe o perioadă suficient de lungă pentru a forma o civilizaţie . Dacă nu, evoluţia ei va fi în permanenţă marcată de convulsii de natură aparent diferită: foamete, dezechilibru ecologic al teritoriului, războaie, epidemii şi alte forme de autoreglare numerică a populaţiei. Dar pentru a înţelege acest lucru trebuie o pregătire spirituală adecvată. Trebuie ca şcoala să imprime tînărului dorinţă de pătrundere a profunzimilor lumii în care trăieşte, iar societatea să întărească prin adoptarea unei scări de valori universale, utilitatea celor ce au reuşit, prin efort individual să atingă etapele perfeţionării. Dar aceasta este posibil doar dacă profesorii au trăit ei înşişi revelaţia. Cum ar putea însufleţi un copil, un profesor blazat, care nu mai crede în nimic şi care numără anii pînă la pensie. Şi ce să facă „un copil minune" într-o societate în care valoarea este doar capacitatea de a te adapta, strecura, îndoi, deforma... pentru a supravieţui. Dar oare cine este Societatea? Cine este în spatele manipulării ecuaţiilor de mai sus? Să fie o manipulare cultă sau ocultă? Sau amîndouă la un loc?

Nu cred că un filosof al Greciei Antice ar rezista o zi măcar în atmosfera de arbitrar specifică societăţii contemporane şi asta nu este o afirmaţie cu referire la un teritoriu anume ci oriunde pe planetă unde a pătruns civilizaţia. Dar poate că forţat să reziste de către însăşi mama Natură ar concluziona că omul secolului XX este o adevărată fabrică de motivaţii în total opoziţie cu idealul lumii sale care spera să genereze Omul Adevărului Absolut (oare chiar să fi dispărut din sufletul omului dorinţa de a ridica capul la cer?). Această idee este bine conturată de Anton Dumitriu în cartea sa Retrospective din care îmi permit să citez: "*Există ceva vigciat în această lume. Cauza acestei evidente dezagregări spirituale poate fi considerată confuzia şi absenţa principiilor. Actele indivizilor ca şi ale societăţii nu sînt dominate de principii directoare. Explicăm actele noastre prin motive şi valori particulare. Nu mai este ideea cea care justifică actul , ci actul justifică ideea. Mecanismul lumii s-a întros. Explicaţia, şi cu aceasta motivarea unui lucru, se face integrînd lucru într-o idee generală, deja admisă.*

Justificînd activitatea sa prin idei particulare, găsite ad-hoc, filosofia lumii moderne răstoarnă problema pusă de filosofia tradiţională (considerată a fi a lumii antice şi în special a vechilor greci); nu mai este vorba de a arăta că o acţiune se integrează într-un sistem de idei şi este compatibilă cu el, ci de a găsi idei particulare care să explice o anumită acitivitate: actul precede principiului.

Deoarece se pot găsi idei particulare care să sprijine accidental orice activitate, "aceasta s-a dezlănţuit orb" , tocmai pentru că nu este stăpînită de principii

Omul de azi este stăpînit de o preocupare demonică de «a face» şi aceasta cu orice preţ şi în absenţa oricăror principii. ***Concluzia este dorită, căutată şi se impune prin premize artificiale sau particulare.*** "

Mulţi spun azi: scopul scuză mijloacele!

Că această situaţie are implicaţii catastrofale în evoluţia umanităţii, rezultă din studiile referitoare la teoria generală a sistemelor ierarhizate, cu autoorganizare şi care au o largă aplicabilitate la modelarea evoluţiei prin învăţare a structurilor neuronale şi în particular a individului uman. Astfel un ansamblu de lanţuri cauzale A →B →C... → F determinat de repetarea unor condiţii de mediu pot conduce la formarea de invarianţi „fenotipici" sau „genotipici" care se pot conserva în structura substanţial - radiantă a sistemului.

Deci procesul de transformare (evoluţie) a individului şi speciei în general este asociat cu reflectarea **repetată** a interacţiunilor generatoare de invarianţi şi cu fixarea lor. Un „model bun" va fi treptat multiplicat prin aspiraţia indivi-dual la scara întregului sistem la fel ca şi un „model rău". Astfel, SCHRODINGER în cartea sa „Ce este viaţa şi spirit şi materie" atrage antenţia asupra pericolului grav ce ameninţă umanitatea: «*cred că mecanizarea şi „stupidizarea" crescîndă a majorităţii proceselor industriale atrage după sine pericolul serios al degenerării generale a organului inteligenţei noastre. Cu cît şansele de reuşită în viaţă ale muncitorului apatic, indiferent, se apropie de cele ale muncitroului inteligent, prin reprimarea îndemînării specifice meşteşugului şi răspîndirea muncii plictisitoare la bandă rulantă, cu atît mai inutile vor deveni creierul bun, privirea ascuţită, mîinile îndemînatice. Într-adevăr, omul neinteligent,* ***care prin firea sa găseşte că este mai uşor să se supună muncii plictisitoare, fără finalitate şi necontrolată de principii, va fi favorizat probabil că lui îi va fi mai uşor să prospere, să se impună şi să capte urmaşi. Rezultatul poate lua forma unei selecţii negative în ceea ce priveşte talentele şi vocaţia».***

În speranţa că duritatea exprimărilor de mai sus v-a făcut să meditaţi cîteva momente asupra implicaţiilor celor afirmate asupra vieţii dumneavoastră şi a celor dragi din jur, mai ales că afirmaţiile aparţin unor personaje recunoscute ca valori şi pot fi considerate cel puţin în această etapă ca referenţiale. Vă las să faceţi în continuare singuri, conexiunile dintre scenariul Feigenbaum, ordine şi haos, evoluţia populaţiilor şi rolul feed-back-lui în toate aceste concepte şi procese.

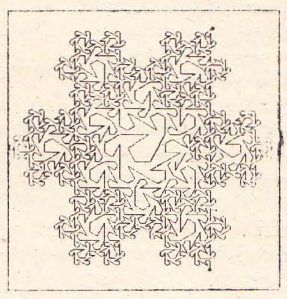

P.S. Să vă arăt „sămînţa" şi prima iterare din tema propusă mai demult. Puteţi determina acum legea de repetare?

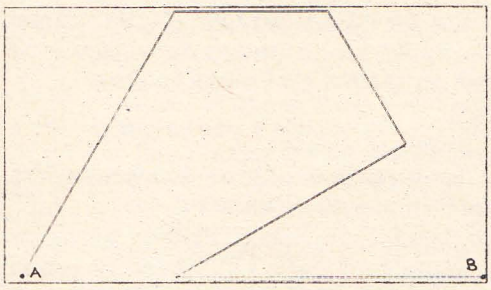

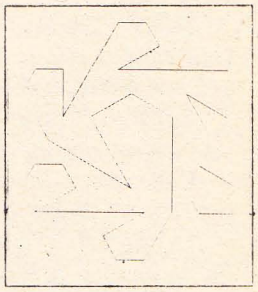

Mihail Grămescu

Serialul

Acţiunea naraţiunii se petrece în două planuri paralele: **Cei-de-Jos,** cîteva triburi de sălbatici din epoca pietrei şlefuite tîrzii şi începutul epocii bronzului, fiinţe barbare, angrenate într-un război cu substraturi religioase extrem de complexe şi greu de înţeles astăzi în afara cadrului magic demult apus despre care nu au răzbit pînă la noi decît vagi referinţe obscure prin filtrul surselor incerte şi parţiale care au reuşit să treacă peste hiatusul cenzurii unui mediu monastic extrem de circumspect cu orice nu se încadra strict în şabloanele de necontestat ale Cărţilor Sfinte.

Dar cînd luptele acestea lăsau combatanţilor scurte răgazuri să-şi ridice ochii spre cer – cerul nu era aşa cum îl vedem noi astăzi, ci o cupolă uriaşă pe care se proiectau imaginile **Celor-de-Sus.**

„Asta se întîmpla înainte ca bolta să se îndepărteze de pămînt" – precizau bătrînii.

Pe atunci, toţi Vedeau – şi toţi care aveau ochi să vadă, vedeau - acelaşi lucru: Spectacolul.

Cînd **Cei-de-Jos,** sătui de sîngele încăierărilor, se lăsau pe spate, renunţînd la cele ale lumii - puteau urmări Emisiunea.

Era ceva formidabil, cosmic, în relief, cu planuri expuse holografic în basoreliefuri pluristratificate modelate în aburul volatil şi suav colorat al înalturilor. Personaje stranii, desprinse de contextul epocii, executau acţiuni complexe, uneori complet de neînţeles pentru barbarii războinici. Era un spectacol formidabil, în serial, alcătuit din scene în culori pastelate, amplificat de racourci-urile ecranului aceluia special care era chiar cerul planetei – un serial cu personaje episodice, uşor de recunoscut, care se implicau, sau poate îşi împleteau acţiunile cu faptele şi mişcările ample ale Celor-de Jos.

Era ca un fel de oglindă gigantică în cer, sau reprezentau un model de urmat? Nu se ştie.

Prin ce „noroc" locatarii acelei epoci a planetei au avut şansa de a participa la un asemenea spectacol unic? Ce preţ plăteau pentru accesul la Simfonia Siderală a acelei Universităţi fără egal în istorie?

Unii pretind că pentru **acest spectacol** ei renunţaseră chiar la Paradis.

Şi apoi, dintr-o dată, a venit Pedeapsa lui: „nu Vă voi mai face semn pe cer, căci sînteţi un neam tare de cerbice – nu veţi mai avea de la Mine alt semn decît semnul lui Iona!"

Spectacolul lua sfîrşit.

Începea marea orbecăială a realităţii.

Dar cine, şi în ce scop realizase Emisiunea aceea fără egal? Şi de unde? Şi prin ce mijloace tehnice?

O, spectatori năuci ai unor vremi năuce, studenţi chiulangii! La ce fleacuri şi mărunţişuri v-au stat ochii! Pe cer, deasupra voastră, Cineva transmitea Omenirii poate cele mai mari taine ale Cunoaşterii, la îndemînă, pentru toată lumea. Ce aţi înţeles voi din ele? Nu aţi simţit nevoia să consemnaţi ceea ce vedeaţi fiindcă vi se părea că veţi avea, că toţi vor avea, întotdeauna, acces la acea „distracţie" vi se părea vouă „ieftină". Şi astfel, pînă la noi nu a răzbit decît „raportul" uluitor al unui bard orb. Ceilalţi spectatori şi-au pierdut timpul cu îmbrînceli şi alergături anoste după mărunţişuri cotidiene – în războaie fanfaronade sau în somnolenţă neatentă. În aula universitară a Divinităţii au ajuns cei mai puţin dotaţi şi leneşi elevi ai Istoriei – poate rudele potentaţilor unui alt ev, puşi mai degrabă pe zgoande şi hîrjoană decît pe învăţătură.

Cînd „scara la cer" s-a rupt, sub bolta deşartă oamenii au trăit dezastrul trezirii din visul unei opere-de-artă cît lumea. Hologramа mirifică s-a împrăştiat în nori confuzi prîntre care scintiliau prelung şi ameninţător descărcările trăsnetelor şi fulgerelor.

O legendă pretinde că Nababul care plătise cu marea lui Moştenire biletul la spectacol pentru întreaga omenire, a dat faliment, şi că visul cel frumos al Epocii-de-Aur s-a prăbuşit ca faldurile ce învelesc o statuie, la inaugurare, lăsînd despuiate ciolanele goale ale ruinelor neterminate, ca noi, ale unui ev jumătate.

Alte istorii vorbesc despre defectarea Marelui Far al proiectorului acelui film straniu, de dincolo de lumi, adresat Istoriei, cînd sălbaticii năvăliseră, ajungînd pînă în „cabina de proiecţie".

Prin unii autori se vorbeşte chiar despre moartea Celor-de-Sus.

Dar toate acestea sînt numai presupuneri, explicaţiile propuse de naivitatea unor minţi rudimentare încercînd să-şi explice un fenomen cosmic. Fiindcă, totuşi, din cînd în cînd, în momente tainice, poate doar pentru cei aleşi, Bolta se deschide iar în frînturi-de-bilet de o inestimabilă valoare, dezvăluind imagini colosale, de nebănuit, de nedescris.

Unii pretind că, din pricină că legile lumii acesteia sînt strîmbe, Divinitatea face dreptate, oferindu-şi darurile după alte criterii decît aprecierile părtinitoare ale oamenilor.

Şi undeva, foarte departe şi foarte sus, sau, poate, cine ştie, în vreun loc sălbatic şi necercetat, sau în adînc, „maşinăria" Marelui Proiector, emiţătorul cosmic, mai funcţionează. Şi serialul continuă. O poveste tainică şi tulburătoare, pentru perceperea şi înţelegerea căreia doar noi nu mai avem ochi să o vedem, şi comprehendăm.

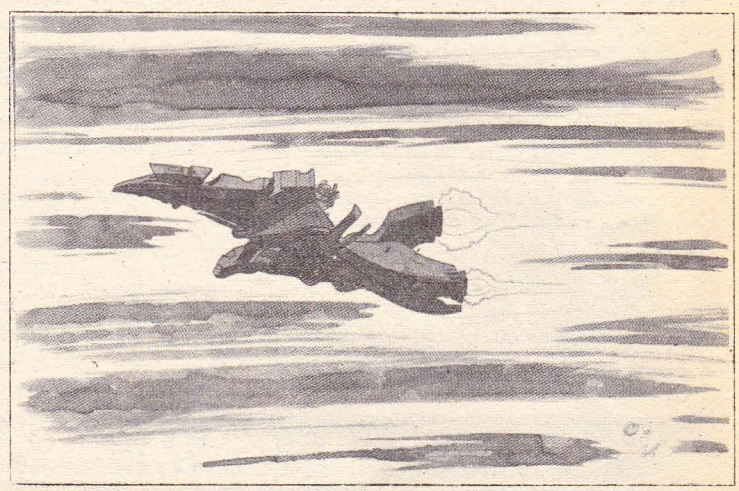

Ţara tuturor posibilităţilor

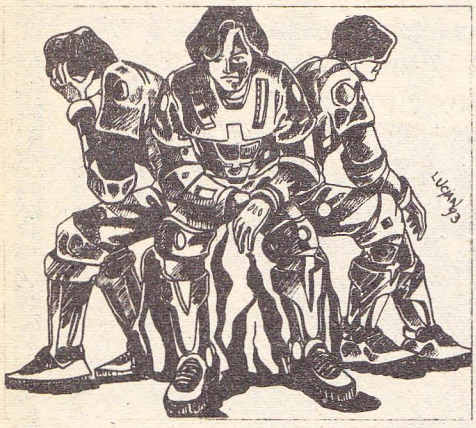

Little Washington se află la cîteva mile de autostradă, dincolo de rîu. E un orăşel uitat de civilizaţie ca atît de multe altele, încît nici nu merită descris. Ar fi totuşi ceva care-l deosebeşte de celelalate, dar îţi trebuie ori baftă ori timp ca să-i descoperi particularitatea. Miercurea se goleşte de bărbaţi. Cobori dimineaţa în stradă, în singura stradă existentă, şi nu vezi decît două femei grăbindu-se spre casă. Te gîndeşti la început că o fi zi de tîrg, că s-au adunat la club sau că pur şi simplu miercurea nu ies din casă. Nu! Degeaba baţi puţinele localuri publice. Frizeria, cîrciuma şi clubul sînt închise. În zadar ciocăni la cele cîteva uşi cunoscute. Nu-s de găsit bărbaţii. Femeile te privesc ciudat şi-ţi răspund politicos că ar fi mai bine să revii a doua zi.

Te întorci atunci în camera de hotel, îţi umpli un pahar cu whisky şi cuburi de gheaţă şi te aşezi în faţa ferestrei deschise. Nu te gîndeşti la nimic. Leneveşti pur şi simplu, moleşit de căldura care tinde să devină caniculă. Şi deodată, pe neaşteptate, auzi mai multe focuri de armă. Destul de aproape. Tresari. Mîna zvîcneşte şi cîteva picături de whisky sar pe perdea. Alte focuri. Încerci să te convingi că n-ai nici un motiv de îngrijorare, doar împrejurimile colcăie de vînat. Nu reuşeşti. Senzaţia că ceva nu-i în regulă persistă. Poate din cauza şuşotelilor din seara precedentă care încetau brusc la apropierea ta. Poate coşmarul de peste noapte-i de vină. Sau poate privirle iscoditoare aruncate pe ascuns de recepţioneră cînd ai urcat în cameră.

Înhaţi puşca de vînătoare, încalţi cizmele, îndeşi pălăria pe cap şi te avîntţi pe scări în stradă. Auzi din spate vocea unei femei care încearcă să te reţină cu o copilărie. Paşii tăi sînt singurul zgomot care tulbură liniştea oraşului. Zăreşti cu coada ochiului cîteva perdele mişcîndu-se. Pătrunzi în pădure. Nu faci nici douăzeci de metri şi o nouă serie de împuşcături te ajută să te orientezi. Măreşti pasul, deşi o clipă îţi fulgeră prin minte că n-ai ce căuta acolo şi că toată povestea asta s-ar putea termina prost. Ajungi în apropierea unui luminiş şi ceea ce vezi îţi îngheaţă sîngele în vene. Bărbaţii, aşezaţi în arc de cerc, cu armele îndreptate undeva, în faţa lor. La început nu vezi ţinta, dar încordîndu-ţi privirea observi, sau mai degrabă ghiceşti, un dreptunghi cam cît o uşă normală. O perdea rară de ceaţă, doar cu foarte puţin mai densă decît aerul, dar precis delimitată. Şi tocmai cînd te gîndeşti (pentru a cîta oară?) că ai fost un cretin refuzînd propunerea lui Winifred de a-ţi petrece concediul la vila ei din Florida, în dreptunghi se petrece ceva. O siluetă lăptoasă ia naştere pur şi simplu prin creşterea densităţii particulelor, căpătînd formă cu fiecare clipă care trece.

Salva de împuşcături îţi bubuie în urechi. Silueta se chircheşte ca o coală de hîrtie cuprinsă de foc şi dispare. Apoi începe nebunia. În dreptunghiul de ceaţă desluşeşti mai întîi o colcăială nemaipomenită, de parcă ar fi acolo un stol de păsări acoperit de o folie de plastic, apoi siluete prind să se materializeze instantaneu. Una după alta, într-un ritm infernal. Sute, poate mii. Bărbaţii trag, trag, fără încetare, dar nu fac faţă. Cîteva umbre transformîndu-se în timpul alergării în oameni, se pierd în pădure. Un individ gras, cu chelie, îmbrăcat într-un costum gri, se repede spre tine vîslind grotesc cu braţele. Te zăreşte doar cînd ajunge la cîţiva paşi, încremeneşte privindu-te cu ochi bulbucaţi, de animal hăituit, apoi citind cine ştie ce pe chipul tău, se pierde printre copaci, uimitor de repede pentru volumul său. Nu înţelegi nimic sau mai exact refuzi să înţelegi monstruozitatea şi ai vrea să urli, poate că o şi faci.

Cînd îţi recapeţi cunoştinţa e linişte, e pustiu şi soarele coboară după dealuri. Te ridici obosit şi te întrebi dacă nu cumva a fost doar un coşmar idiot. Speri asta din toată inima.

Ajungi la hotel aproape de miezul nopţii, deşi probabil că n-ai mers mai mult de-o milă. Încerci să te strecori spre camera ta fără zgomot şi chiar reuşeşti, dar degeaba răsufli uşurat, trei bărbaţi te aşteaptă aşezaţi în fotolii. Îl recunoşti pe unul dintre ei. L-ai mai văzut zilele trecute. E primarul. Începe să vorbească fără să se ridice, fără să-ţi dea răgazul de a te aşeza. Te simţi ca un inculpat în faţa procurorului. Îţi spune că ar fi foarte bine dacă ai uita tot ce s-a întîmplat în pădure, te ameninţă chiar şi citeşti în ochii celorlalţi doi că nu glumeşte. Apoi primarul se mai înmoaie puţin văzînd în ce stare eşti, sau poate că-şi dă seama că nu prezinţi nici un pericol pentru ei, şi-ţi povesteşte ceea ce tu intuisei de la bun început, dar refuzasei să crezi. De şase luni, în fiecare miercuri, „nălucile" năvălesc prin „poartă" şi ei încearcă să le oprească. Reverendul lea- spus că-i mîna diavolului şi că-n felul ăsta îşi plătesc păcatele, dar ei s-au convins că adevărul e altul. Au reuşit să pună mîna pe unul din năvălitorii ăştia şi Bob, care a lucrat ani de zile la o închisoare din New York a stors tot ce se putea de la el. Cică vin dintr-un univers paralel, ce-o mai fi însemnînd şi asta, în care viaţa nu-i deloc uşoară, aşa că cei mai curajoşi şi cei urmăriţi şi cei care nu mai au nimic de pierdut asaltează „poarta" asta descoperită de curînd, cu speranţa că aici o pot lua de la capăt.

Destui din Little Washington au sînge indian în vene, şi chiar dacă n-ar avea, oricum ştiu cu toţii cum a fost treaba cu coloniştii veniţi din toată lumea în America şi cu pieile roşii găsite aici. Or ei n-au de gînd să se lase deposedaţi de „paralelii" ăştia, chiar dacă sînt şi ei oameni ca toţi oamenii. Aşa că trebuie să împuşte cît mai mulţi, pe toţi dacă ar putea. Şi înţelegi că trebuie să taci dacă nu vrei să le împărtăşeşti soarta. Tu dai din cap că da, ţi-e foarte clar ba chiar văzînd mîna dreaptă a unuia dintre cei doi alunecînd încet spre cureaua pantalonilor, juri că o să fii mai tăcut decît un mormînt.

După că rămîi singur îţi faci în grabă bagajele şi vrei să pleci dar îţi dai seama că n-ai cu ce, şi într-un tîrziu adormi chinuit pe fotoliu. Dimineaţa te trezeşti tulbure, dar n-ai uitat nimic. Înhaţi valizele şi te repezi la gară. Nimeni nu te opreşte. Prinzi trenul de opt treizeci. De pe peron te privesc cei trei, fără să spună nimic.

Ajuns la New York te îmbeţi şi te întîlneşti cu Winifred şi faci dezlănţuit dragoste cu ea, încît îţi spune rîzînd că nu te credea atît de dotat şi uiţi totul. Nu te prefaci că uiţi, ci chiar uiţi. Dacă cineva te-ar întreba ce-ai făcut în concediu, ai răspunde cu mîna pe inimă că ai petrecut două săptămîni magnifice în Florida, la vila logodnicei tale.

Dănuţ IVĂNESCU

MUTANT

Scenariul și desene Constantin JURCUȚ

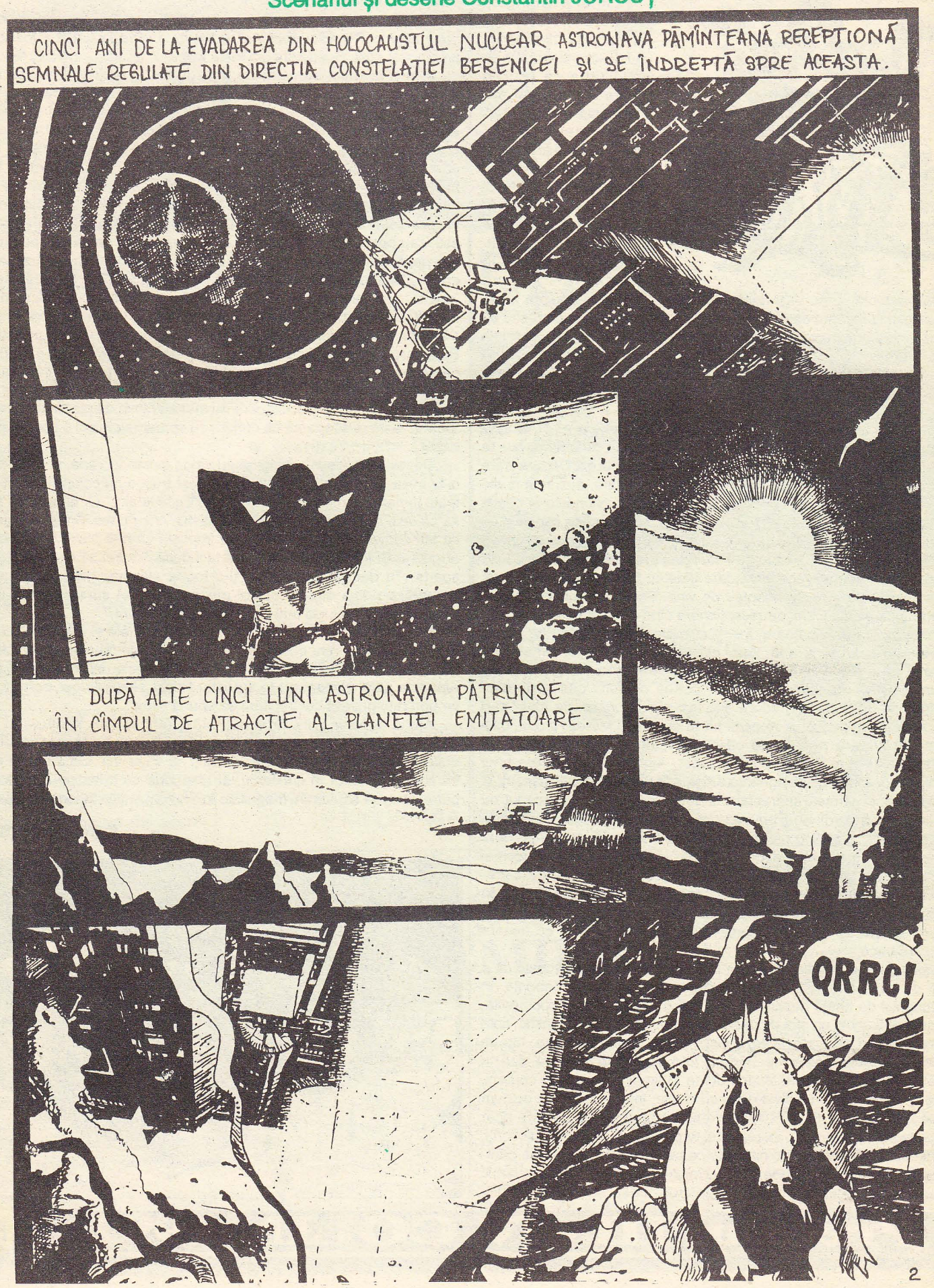

– va urma –

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025